NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2017/939,

annettu 11 päivänä toukokuuta 2017,

elohopeaa koskevan Minamatan yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän ([1]),

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Elohopeaa koskeva Minamatan yleissopimus, jäljempänä 'yleissopimus', allekirjoitettiin 23 päivänä syyskuuta 2013 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2017/938 ([2]) mukaisesti Euroopan unionin puolesta 10 päivänä lokakuuta 2013 sillä varauksella, että yleissopimuksen tekeminen saatetaan myöhemmin päätökseen.

(2) Yleissopimus hyväksyttiin Kumamotossa 10 päivänä lokakuuta 2013. Yleissopimus muodostaa kehyksen, jonka perusteella hallitaan ja rajoitetaan elohopean ja elohopeayhdisteiden käyttöä sekä ihmisten toiminnasta aiheutuvia elohopean ja elohopeayhdisteiden päästöjä ilmaan, veteen ja maaperään tarkoituksena suojella ihmisten terveyttä ja ympäristöä.

(3) Elohopea on luonteeltaan valtioiden rajat ylittävä aine. Tämän vuoksi kansallisten toimien lisäksi tarvitaan maailmanlaajuisia toimia, jotta varmistetaan ihmisten ja ympäristön suojelu unionissa.

(4) Seitsemännessä ympäristöalan toimintaohjelmassa ([3]) asetetaan pitkän aikavälin tavoite myrkyttömän ympäristön luomiseksi ja todetaan, että tätä varten tarvitaan toimia, joilla minimoidaan kemikaalien ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheuttamat merkittävät kielteiset vaikutukset vuoteen 2020 mennessä.

(5) Vuonna 2005 annetussa elohopeaa koskevassa yhteisön strategiassa, josta tehtiin arviointi vuonna 2010, pyritään vähentämään elohopeapäästöjä, rajoittamaan elohopean tarjontaa ja kysyntää, suojelemaan altistumiselta elohopealle sekä edistämään elohopeaa koskevia kansainvälisiä toimia.

(6) Neuvosto vahvistaa uudelleen 14 päivänä maaliskuuta 2011 antamissaan päätelmissä ilmaisemansa sitoumuksen yleiseen tavoitteeseen suojella ihmisten terveyttä ja ympäristöä elohopean ja elohopeayhdisteiden päästöiltä minimoimalla ja, mahdollisuuksien mukaan, viime kädessä poistamalla maailmanlaajuiset ihmisen toiminnan aiheuttamat elohopeapäästöt ilmaan, veteen ja maaperään. Yleissopimuksella edistetään näiden tavoitteiden saavuttamista.

(7) Yleissopimuksen 30 artiklan 3 kohdan mukaisesti unionin olisi ilmoitettava hyväksymisasiakirjassaan toimivaltansa laajuus yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.

(8) Yleissopimus olisi hyväksyttävä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään elohopeaa koskevaa Minamatan yleissopimus Euroopan unionin puolesta.

([1]) Hyväksyntä annettu 27. huhtikuuta 2017 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).
([2]) Neuvoston päätös (EU) 2017/938, annettu 23 päivänä syyskuuta 2013, elohopeaa koskevan Minamatan yleissopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta (ks. tämän virallisen lehden s. 2).
([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1386/2013/EU, annettu 20 päivänä marraskuuta 2013, vuoteen 2020 ulottuvasta yleisestä unionin ympäristöalan toimintaohjelmasta "Hyvä elämä maapallon resurssien rajoissa" (EUVL L 354, 28.12.2013, s. 171).

Hyväksytään myös yleissopimuksen 30 artiklan 3 kohdassa edellytetty toimivaltaa koskeva ilmoitus.

Yleissopimuksen teksti ja toimivaltaa koskeva ilmoitus on liitetty tähän päätökseen.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja nimeää yhden tai useamman henkilön, jolla on oikeus tallettaa unionin puolesta yleissopimuksen 30 artiklan 1 kohdassa määrätty hyväksymiskirja yhdessä toimivaltaa koskevan ilmoituksen kanssa.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 11 päivänä toukokuuta 2017.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

R. GALDES

KÄÄNNÖS

LIITE

ELOHOPEAA KOSKEVA MINAMATAN YLEISSOPIMUS

Tämän yleissopimuksen osapuolet, jotka

tiedostavat, että elohopea on maailmanlaajuisesti huolta aiheuttava kemikaali, koska se kaukokulkeutuu ilman välityksellä, säilyy pitkään ympäristössä joutuessaan sinne ihmisen toiminnan vuoksi, kertyy biologisesti ekosysteemeihin ja aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja ympäristölle,

palauttavat mieliin Yhdistyneiden kansakuntien ympäristöohjelman hallintoneuvoston 20 päivänä helmikuuta 2009 tekemän päätöksen 25/5 kansainvälisten toimien käynnistämisestä elohopean hallinnoimiseksi tehokkaalla, toimivalla ja johdonmukaisella tavalla,

palauttavat mieliin Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen huippukokouksessa laaditun "The Future We Want" -loppuasiakirjan 221 kohdan, jossa peräänkuulutettiin tuloksekkaiden neuvottelujen käymistä elohopeaa koskevasta oikeudellisesti sitovasta maailmanlaajuisesta asiakirjasta, jolla tähdätään ihmisten terveyteen ja ympäristöön kohdistuvien riskien hallintaan,

palauttavat mieliin Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen konferenssissa vahvistetut ympäristöä ja kehitystä koskevan Rion julistuksen periaatteet, mukaan luettuina yhteiset mutta eriytetyt vastuut, ja tunnustavat eri valtioiden erilaiset olosuhteet ja valmiudet sekä maailmanlaajuisten toimien tarpeen,

ovat tietoisia erityisesti kehitysmaissa ilmenevistä terveyshaitoista, jotka aiheutuvat herkkien väestöryhmien, erityisesti naisten ja lasten ja heidän kauttaan tulevien sukupolvien, altistumisesta elohopealle,

panevat merkille arktisen alueen ekosysteemien ja alkuperäiskansojen erityisen herkän aseman elohopean rikastumisen ja perinteisen ravinnon saastumisen vuoksi ja ovat yleisemmin huolissaan elohopean vaikutuksesta alkuperäiskansoihin,

tunnustavat Minamatan taudista saadut tärkeät opetukset, erityisesti elohopeasta johtuvat vakavat terveys- ja ympäristöhaitat sekä tarpeen varmistaa elohopean asianmukainen hallinta ja estää vastaavien tapahtumien toistuminen tulevaisuudessa,

painottavat taloudellisen, teknisen, teknologisen ja valmiuksia lisäävän tuen merkitystä etenkin kehitysmaissa ja siirtymätalouden maissa elohopean hallinnan kansallisten valmiuksien vahvistamiseksi ja yleissopimuksen tehokkaan täytäntöönpanon edistämiseksi,

tunnustavat samoin Maailman terveysjärjestön toimet ihmisten terveyden suojelemiseksi elohopean haitoilta sekä asiaankuuluvien monenvälisten ympäristösopimusten, etenkin vaarallisten jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen ja käsittelyn valvontaa koskevan Baselin yleissopimuksen sekä kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä tehdyn Rotterdamin yleissopimuksen, merkityksen,

tiedostavat, että tämä yleissopimus ja muut kansainväliset ympäristön ja kaupan alan yleissopimukset tukevat toisiaan,

korostavat, ettei mikään tämän yleissopimuksen määräys vaikuta voimassa olevista kansainvälisistä sopimuksista johtuviin osapuolten oikeuksiin tai velvollisuuksiin,

ymmärtävät, ettei edellisen perustelukappaleen tarkoituksena ole luoda hierarkiaa tämän yleissopimuksen ja muiden kansainvälisten asiakirjojen välille,

panevat merkille, ettei mikään tämän yleissopimuksen määräys estä osapuolta toteuttamasta tämän yleissopimuksen määräysten kanssa sopusoinnussa olevia kansallisia lisätoimenpiteitä, kun se pyrkii suojelemaan ihmisten terveyttä ja ympäristöä altistumiselta elohopealle asiassa sovellettavasta kansainvälisestä oikeudesta johtuvien kyseisen osapuolen muiden velvoitteiden mukaisesti,

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Tavoite

Tämän yleissopimuksen tavoitteena on suojella ihmisten terveyttä ja ympäristöä ihmisen toiminnasta aiheutuvilta elohopean ja elohopeayhdisteiden päästöiltä.

2 artikla

Määritelmät

Tässä yleissopimuksessa tarkoitetaan

a) ’pienimuotoisella kullankaivulla’ yksittäisten kullankaivajien tai pääomaltaan ja tuotantomäärältään pienten yritysten harjoittamaa kullankaivua;

b) ’parhaalla käytettävissä olevalla tekniikalla’ tekniikkaa, jolla pystytään tehokkaimmin estämään ilmaan, veteen ja maaperään vapautuvat elohopeapäästöt ja niiden vaikutukset koko ympäristöön tai, jos tämä ei ole mahdollista, vähentämään tällaisia päästöjä ja tällaista vaikutusta ottamalla huomioon osapuolen tai kyseisen osapuolen alueella sijaitsevan tuotantolaitoksen taloudelliset ja tekniset näkökohdat. Tässä yhteydessä

’parhaalla’ menetelmää, jolla saavutetaan kokonaisuutena tehokkaimmin yleisesti korkea ympäristön suojelun taso;

’käytettävissä olevalla’ tekniikalla osapuolen ja kyseisen osapuolen alueella toimivan tuotantolaitoksen kohdalla tekniikkaa, joka on kehitetty sellaisessa mittakaavassa, että se voidaan ottaa käyttöön asianomaisella teollisuuden alalla taloudellisesti ja teknisesti kannattavalla tavalla kustannukset ja hyödyt huomioon ottaen ja riippumatta siitä, käytetäänkö tai kehitetäänkö kyseisiä tekniikkoja asianomaisen osapuolen alueella edellyttäen, että ne ovat tuotantolaitoksen käyttäjän saatavilla osapuolen määrittämällä tavalla; ja

’tekniikalla’ käytettyjä teknologioita, toimintakäytäntöjä sekä tapoja, joilla laitokset on suunniteltu ja rakennettu ja joilla niitä ylläpidetään, käytetään ja poistetaan käytöstä;

c) ’ympäristön kannalta parhailla käytännöillä’ ympäristönsuojelutoimenpiteiden ja -strategioiden tarkoituksenmukaisimman yhdistelmän soveltamista;

d) ’elohopealla’ elohopeaa alkuaineena (Hg(0), CAS-numero 7439-97-6);

e) ’elohopeayhdisteellä’ mitä tahansa ainetta, joka koostuu elohopean atomeista ja yhden tai useamman muun kemikaalin atomeista, jotka voidaan erottaa eri aineiksi ainoastaan kemiallisilla reaktioilla;

f) ’lisättyä elohopeaa sisältävillä tuotteilla’ tuotetta tai tuotteen osaa, joka sisältää tarkoituksellisesti lisättyä elohopeaa tai elohopeayhdistettä;

g) ’osapuolella’ valtiota tai alueellista taloudellisen yhdentymisen järjestöä, joka on sitoutunut noudattamaan tätä yleissopimusta ja jonka osalta tämä yleissopimus on voimassa;

h) ’läsnä olevalla ja äänestävällä osapuolella’ osapuolten kokouksessa läsnä olevaa ja puolesta tai vastaan äänestävää osapuolta;

i) ’uuden elohopean tuotannolla’ kaivostoimintaa, jossa elohopea on kaivoksen pääasiallinen tuote;

j) ’alueellisella taloudellisen yhdentymisen järjestöllä’ tietyn alueen täysivaltaisten valtioiden muodostamaa järjestöä, jolle sen jäsenvaltiot ovat siirtäneet toimivaltaa tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa ja joka on sen sisäisten menettelyjen mukaisesti asianmukaisella tavalla valtuutettu allekirjoittamaan, ratifioimaan tai hyväksymään tämä yleissopimus taikka liittymään siihen; ja

k) ’sallitulla käytöllä’ tämän sopimuksen mukaista osapuolen toteuttamaa elohopean tai elohopeayhdisteiden käyttöä 3, 4, 5, 6 ja 7 artiklan mukainen käyttö mukaan luettuna, niihin kuitenkaan rajoittumatta.

3 artikla

Elohopean tuotantolähteet ja kauppa

1. Tässä artiklassa tarkoitetaan

a) ’elohopealla’ elohopeaa ja muita aineita sisältäviä seoksia, myös elohopeaseoksia, joiden elohopeapitoisuus on vähintään 95 painoprosenttia; ja

b) ’elohopeayhdisteillä’ elohopea(I)kloridia (kalomelia), elohopea(II)oksidia, elohopea(II)sulfaattia, elohopea(II)nitraattia, sinooperia ja elohopeasulfidia.

2. Tämän artiklan määräyksiä ei sovelleta

a) laboratoriotutkimuksissa tai vertailunormaaleina käytettäviin elohopean tai elohopeayhdisteiden määriin; tai

b) luonnollisesti esiintyviin elohopean tai elohopeayhdisteiden jäämiin esimerkiksi muissa metalleissa kuin elohopeassa, malmeissa tai mineraalituotteissa, kuten hiilessä, tai näistä materiaaleista valmistetuissa tuotteissa, eikä tahattomiin jäämiin kemiallisissa tuotteissa; tai

c) lisättyä elohopeaa sisältäviin tuotteisiin.

3. Yksikään osapuoli ei salli sellaista uuden elohopean tuotantoa, jota ei harjoiteta sen alueella sinä päivänä, jona yleissopimus tulee sen osalta voimaan.

4. Kukin osapuoli sallii ainoastaan sellaisen uuden elohopean tuotannon, jota harjoitetaan sen alueella sinä päivänä, jona yleissopimus tulee sen osalta voimaan, enintään viidentoista vuoden ajaksi kyseisestä päivästä. Tänä aikana tällaisella louhinnalla tuotettua elohopeaa saa käyttää ainoastaan lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden valmistamisessa 4 artiklan mukaisesti tai 5 artiklan mukaisissa valmistusprosesseissa tai se on loppusijoitettava 11 artiklan mukaisesti käyttämällä toimia, jotka eivät johda talteenottoon, kierrätykseen, uusiokäyttöön, suoraan uudelleenkäyttöön tai vaihtoehtoiseen käyttöön.

5. Kukin osapuoli

a) pyrkii määrittämään alueellaan sijaitsevat yksittäiset yli 50 tonnin suuruiset elohopea- tai elohopeayhdistevarastot sekä elohopean tuotantolähteet, joista tuotetut varastot ylittävät 10 tonnia vuodessa;

b) toteuttaa toimenpiteitä varmistaakseen, jos se toteaa, että kloorialkalilaitosten käytöstä poistosta yli jäänyttä elohopeaa on saatavilla, että kyseinen elohopea loppusijoitetaan 11 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen ympäristön kannalta kestävän jätteiden hallinnan ohjeiden mukaisesti käyttämällä toimia, jotka eivät johda talteenottoon, kierrätykseen, uusiokäyttöön, suoraan uudelleenkäyttöön tai vaihtoehtoiseen käyttöön.

6. Yksikään osapuoli ei salli elohopean vientiä, lukuun ottamatta

a) vientiä osapuolelle, joka on antanut vievälle osapuolelle kirjallisen suostumuksensa, kuitenkin ainoastaan seuraaviin tarkoituksiin:

   i) tuovalle osapuolelle sallittuun tämän yleissopimuksen mukaiseen käyttöön; tai

   ii) jäljempänä 10 artiklassa tarkoitettuun ympäristön kannalta kestävään väliaikaiseen varastointiin; tai

b) vientiä muulle kuin tämän yleissopimuksen osapuolelle, joka on antanut vievälle osapuolelle kirjallisen suostumuksensa sekä todistuksen, joka osoittaa, että

   i) muulla kuin tämän yleissopimuksen osapuolella on käytössä toimenpiteet ihmisten terveyden ja ympäristön suojelemisen sekä 10 ja 11 artiklan määräysten noudattamisen varmistamiseksi; ja

   ii) kyseinen elohopea on tarkoitettu ainoastaan osapuolille sallittuun tämän yleissopimuksen mukaiseen käyttöön tai 10 artiklassa tarkoitettuun ympäristön kannalta kestävään väliaikaiseen varastointiin.

7. Vievä osapuoli voi pitää tuovan osapuolen tai muun kuin tämän yleissopimuksen osapuolen sihteeristölle antamaa yleistä ilmoitusta 6 kohdassa vaadittuna kirjallisena suostumuksena. Yleisessä ilmoituksessa on esitettävä ne ehdot ja edellytykset, joiden mukaisesti tuova osapuoli tai muu kuin tämän yleissopimuksen osapuoli antaa suostumuksensa. Kyseinen osapuoli tai muu kuin tämän yleissopimuksen osapuoli voi peruuttaa ilmoituksensa milloin tahansa. Sihteeristön on pidettävä julkista rekisteriä kaikista tällaisista ilmoituksista.

8. Yksikään osapuoli ei salli elohopean tuontia valtiosta, joka ei ole tämän yleissopimuksen osapuoli ja jolle se antaa kirjallisen suostumuksensa, ellei kyseinen valtio, joka ei ole tämän yleissopimuksen osapuoli, ole antanut todistusta siitä, ettei elohopea ole peräisin 3 kohdassa tai 5 kohdan b alakohdassa kielletyiksi määritetyistä lähteistä.

9. Edellä 7 kohdassa tarkoitetun yleisen kirjallisen ilmoituksen suostumuksestaan antava osapuoli voi päättää olla soveltamatta 8 kohtaa edellyttäen, että se pysyttää kattavat elohopean vientiä koskevat rajoitukset voimassa ja että sillä on käytössään kansalliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tuotua elohopeaa hallitaan ympäristön kannalta kestävällä tavalla. Osapuoli antaa tällaisesta päätöksestä sihteeristölle ilmoituksen, mukaan luettuina kuvaus vientirajoituksista ja kansallisista sääntelytoimenpiteistä sekä tiedot tuodun elohopean määrästä ja alkuperävaltiosta, kun elohopea on tuotu valtiosta, joka ei ole tämän yleissopimuksen osapuoli. Sihteeristön on pidettävä julkista rekisteriä kaikista tällaisista ilmoituksista. Täytäntöönpanosta ja määräysten noudattamisesta vastaava komitea tarkistaa ja arvioi kaikki tällaiset ilmoitukset ja niiden tueksi esitetyt tiedot 15 artiklan mukaisesti ja voi esittää osapuolten konferenssille tarvittaessa suosituksia.

10. Edellä 9 kohdassa määritetty menettely on käytössä osapuolten konferenssin toisen kokouksen päättymiseen saakka. Sen jälkeen menettely ei ole enää käytössä, ellei osapuolten konferenssi toisin päätä läsnä olevien ja äänestävien osapuolten yksinkertaisella enemmistöllä, paitsi sellaisen osapuolen kohdalla, joka on antanut 9 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen ennen osapuolten konferenssin toisen kokouksen päättymistä.

11. Kukin osapuoli liittää 21 artiklan mukaisiin kertomuksiinsa tiedot, joista käy ilmi, että tämän artiklan vaatimukset on täytetty.

12. Osapuolten konferenssi antaa ensimmäisessä kokouksessaan lisäohjeita tästä artiklasta ja etenkin 5 kohdan a alakohdasta, 6 kohdasta ja 8 kohdasta sekä laatii ja hyväksyy 6 kohdan b alakohdassa ja 8 kohdassa tarkoitetulta todistukselta edellytetyn sisällön.

13. Osapuolten konferenssi arvioi, vaarantaako tiettyjen elohopeayhdisteiden kauppa tämän yleissopimuksen tavoitteen, ja harkitsee, onko 6 ja 8 kohtaa syytä alkaa soveltaa tiettyihin elohopeayhdisteisiin laatimalla niistä luettelo 27 artiklan mukaisesti hyväksyttävään uuteen liitteeseen.

4 artikla

Lisättyä elohopeaa sisältävät tuotteet

1. Kukin osapuoli toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet, niin ettei se salli liitteessä A olevassa I osassa lueteltujen lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden valmistusta, tuontia tai vientiä sen jälkeen, kun kyseisistä tuotteista luopumiselle asetettu määräaika on päättynyt, lukuun ottamatta liitteessä A täsmennettyjä poikkeuksia tai tapauksia, joissa osapuoli on kirjauttanut poikkeuksen 6 artiklan mukaisesti.

2. Vaihtoehtona 1 kohdan määräyksille osapuoli voi ilmoittaa ratifioimisen hetkellä tai liitteeseen A tehdyn muutoksen tullessa sen osalta voimaan toteuttavansa muita toimenpiteitä tai strategioita liitteessä A olevassa I osassa lueteltujen tuotteiden suhteen. Osapuoli voi käyttää tätä vaihtoehtoa vain, jos se pystyy osoittamaan, että se on jo vähentänyt liitteessä A olevassa I osassa lueteltujen tuotteiden valmistuksen, tuonnin ja viennin valtaosin vähimmäistasolle ja että se on toteuttanut toimenpiteitä tai strategioita vähentääkseen elohopean käyttöä muissa tuotteissa, joita ei ole lueteltu liitteessä A olevassa I osassa, kun se ilmoittaa sihteeristölle päätöksestään käyttää tätä vaihtoehtoa. Lisäksi tämän vaihtoehdon valitseva osapuoli

a) esittää osapuolten konferenssille mahdollisimman pian kuvauksen toteutetuista toimenpiteistä tai strategioista, toteutuneiden vähennysten määrä mukaan luettuna;

b) toteuttaa toimenpiteitä tai strategioita elohopean käytön vähentämiseksi niissä liitteessä A olevassa I osassa luetelluissa tuotteissa, joiden kohdalla vähimmäistasoa ei ole vielä saavutettu;

c) harkitsee lisätoimenpiteitä lisävähennysten aikaan saamiseksi; ja

d) ei pysty vaatimaan 6 artiklan mukaisia poikkeuksia millekään tuoteryhmälle, jonka osalta tämä vaihtoehto on valittu.

Viimeistään viiden vuoden kuluessa yleissopimuksen voimaantulosta osapuolten konferenssi tarkastelee 8 kohdassa tarkoitetun tarkastelun yhteydessä tämän kohdan nojalla toteutettujen toimenpiteiden edistymistä ja tehokkuutta.

3. Kukin osapuoli toteuttaa toimenpiteitä liitteessä A olevassa II osassa lueteltujen lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden osalta siihen sisältyvien määräysten mukaisesti.

4. Sihteeristö kerää ja ylläpitää tietoja lisättyä elohopeaa sisältävistä tuotteista ja niiden vaihtoehdoista osapuolten toimittamien tietojen perusteella ja antaa nämä tiedot julkisesti saataville. Sihteeristö antaa julkisesti saataville myös kaikki muut osapuolten toimittamat olennaiset tiedot.

5. Kukin osapuoli toteuttaa toimenpiteitä estääkseen sellaisten lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden, joiden valmistus, tuonti ja vienti ei ole sille tämän artiklan nojalla sallittua, käyttämisen muiden tuotteiden komponentteina.

6. Kukin osapuoli yrittää estää sellaisten lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden valmistuksen ja kaupallisen jakelun, jotka eivät ennen sopimuksen voimaantuloa tälle osapuolelle ole kuuluneet minkään lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden tunnetun käytön piiriin, ellei tuotteen riskien ja hyötyjen arvioinnissa ilmene ympäristölle tai ihmisen terveydelle aiheutuvaa hyötyä. Osapuoli toimittaa sihteeristölle tarvittaessa tiedot tällaisista tuotteista, mahdolliset tiedot tuotteen ympäristölle ja ihmisen terveydelle aiheuttamista riskeistä ja hyödyistä mukaan luettuina. Sihteeristö antaa nämä tiedot julkisesti saataville.

7. Osapuoli voi tehdä sihteeristölle lisättyä elohopeaa sisältävän tuotteen lisäämistä liitteessä A olevaan luetteloon koskevan ehdotuksen, johon sisältyy tietoja tuotteen elohopeattomien vaihtoehtojen saatavuudesta, niiden teknisestä ja taloudellisesta toteuttamiskelpoisuudesta sekä niistä ympäristölle ja terveydelle aiheutuvista riskeistä ja hyödyistä, 4 kohdan mukaiset tiedot huomioon ottaen.

8. Osapuolten konferenssi tarkastelee liitettä A uudestaan viimeistään viiden vuoden kuluessa yleissopimuksen voimaantulosta ja voi harkita muutoksia kyseiseen liitteeseen 27 artiklan mukaisesti.

9. Tarkastellessaan liitettä A 8 kohdan mukaisesti osapuolten konferenssi ottaa huomioon vähintään seuraavaa:

a) 7 kohdan mukaisesti annetut ehdotukset;

b) 4 kohdan mukaisesti saataville annetut tiedot; ja

c) osapuolten saatavilla olevat elohopeattomat vaihtoehdot, jotka ovat teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia, ympäristöön ja ihmisten terveyteen kohdistuvat riskit ja hyödyt huomioon ottaen.

5 artikla

Elohopeaa tai elohopeayhdisteitä sisältävät valmistusprosessit

1. Sovellettaessa tätä artiklaa ja liitettä B valmistusprosesseihin, joissa käytetään elohopeaa tai elohopeayhdisteitä, ei tarkoiteta prosesseja, joissa käytetään lisättyä elohopeaa sisältäviä tuotteita, eikä lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden valmistusprosesseja tai elohopeaa sisältävän jätteen käsittelyprosesseja.

2. Kukin osapuoli toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet niin, ettei se salli elohopean tai elohopeayhdisteiden käyttöä liitteessä B olevassa I osassa luetelluissa valmistusprosesseissa sen jälkeen, kun kullekin yksittäiselle prosessille kyseisessä liitteessä täsmennetty käytöstä luopumisen määräaika on umpeutunut, ellei osapuoli ole kirjauttanut poikkeusta 6 artiklan mukaisesti.

3. Kukin osapuoli toteuttaa toimenpiteitä rajoittaakseen elohopean tai elohopeayhdisteiden käyttöä liitteessä B olevassa II osassa luetelluissa prosesseissa siihen sisältyvien määräysten mukaisesti.

4. Sihteeristö kerää ja ylläpitää tietoja prosesseista, joissa käytetään elohopeaa tai elohopeayhdisteitä, sekä niiden vaihtoehdoista osapuolten toimittamien tietojen perusteella ja antaa nämä tiedot julkisesti saataville. Osapuolet voivat toimittaa myös muuta oleellista tietoa, jonka sihteeristö antaa julkisesti saataville.

5. Kukin osapuoli, jolla on yksi tai useampi elohopeaa tai elohopeayhdisteitä liitteessä B luetelluissa valmistusprosesseissa käyttävä laitos

a) toteuttaa toimenpiteitä kyseisten laitosten elohopea- tai elohopeayhdistepäästöjen hallitsemiseksi;

b) sisällyttää 21 artiklan mukaisesti toimittamiinsa kertomuksiin tiedot tämän kohdan mukaisesti toteutetuista toimenpiteistä; ja

c) pyrkii määrittämään alueellaan sijaitsevat laitokset, joissa käytetään elohopeaa tai elohopeayhdisteitä liitteessä B luetelluissa prosesseissa, ja toimittaa sihteeristölle viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä, kun yleissopimus on tullut sen osalta voimaan, tiedot tällaisten laitosten määrästä ja tyypistä sekä arvion kyseisissä laitoksissa vuosittain käytetyn elohopean tai elohopeayhdisteiden määrästä. Sihteeristö antaa nämä tiedot julkisesti saataville.

6. Yksikään osapuoli ei voi sallia elohopean tai elohopeayhdisteiden käyttöä laitoksessa, joka ei ollut olemassa ennen sitä päivää, jona yleissopimus tulee sen osalta voimaan, ja joka käyttää liitteessä B lueteltuja valmistusprosesseja. Tällaisiin laitoksiin ei sovelleta poikkeuksia.

7. Kukin osapuoli yrittää ehkäistä sellaisten laitosten rakentamisen, joissa käytetään jotain muuta tarkoituksellisesti elohopeaa tai elohopeayhdisteitä sisältävää valmistusprosessia ja joita ei ollut olemassa ennen yleissopimuksen voimaantuloa, ellei osapuoli pysty osoittamaan osapuolten konferenssia tyydyttävällä tavalla, että valmistusprosessista aiheutuu merkittävää hyötyä ympäristölle ja terveydelle ja että vastaavaa hyötyä tuottavia teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia elohopeattomia vaihtoehtoja ei ole olemassa.

8. Osapuolia kannustetaan vaihtamaan tietoja asiaankuuluvan uuden teknologian kehittymisestä, taloudellisesti ja teknisesti toteuttamiskelpoisista elohopeattomista vaihtoehdoista ja mahdollisista toimenpiteistä ja tekniikoista, joilla vähennetään elohopean ja elohopeayhdisteiden käyttöä sekä elohopea- ja elohopeayhdisteiden päästöjä ja mahdollisuuksien mukaan lopetetaan tällainen käyttö sekä tällaiset päästöt kokonaan liitteessä B luetelluissa valmistusprosesseissa.

9. Kukin osapuoli voi ehdottaa liitteen B muuttamista sellaisen valmistusprosessin, jossa käytetään elohopeaa tai elohopeayhdisteitä, lisäämiseksi luetteloon. Sen on sisällytettävä mukaan tiedot prosessin elohopeattomien vaihtoehtojen saatavuudesta, teknisestä ja taloudellisesta toteuttamiskelpoisuudesta sekä ympäristölle ja terveydelle aiheutuvista riskeistä ja hyödyistä.

10. Osapuolten konferenssi tarkastelee liitettä B uudestaan viimeistään viiden vuoden kuluessa yleissopimuksen voimaantulosta ja voi harkita muutoksia kyseiseen liitteeseen 27 artiklan mukaisesti.

11. Tarkastellessaan liitettä B 10 kohdan mukaisesti osapuolten konferenssi ottaa huomioon vähintään seuraavaa:

a) 9 kohdan mukaisesti annetut ehdotukset;

b) 4 kohdan mukaisesti saataville annetut tiedot; ja

c) osapuolten saatavilla olevat elohopeattomat vaihtoehdot, jotka ovat teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia, ympäristöön ja terveyteen kohdistuvat riskit ja hyödyt huomioon ottaen.

6 artikla

Osapuolen käytössä olevat pyynnönvaraiset poikkeukset

1. Valtio tai alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö voi kirjauttaa rekisteriin yhden tai useamman poikkeuksen, joka koskee liitteissä A ja B lueteltuja käytöstä luopumisen määräaikoja, jäljempänä 'poikkeus', ilmoittamalla asiasta sihteeristölle kirjallisesti

a) tullessaan tämän yleissopimuksen osapuoleksi; tai

b) jos lisättyä elohopeaa sisältävä tuote lisätään liitteeseen A sitä muuttamalla tai jos valmistusprosessi, jossa käytetään elohopeaa, lisätään liitteeseen B sitä muuttamalla, viimeistään sinä päivänä, jona kyseinen muutos tulee osapuolen osalta voimaan.

Rekisteriin kirjaamisen yhteydessä on annettava selvitys siitä, miksi osapuoli tarvitsee poikkeusta.

2. Poikkeus voidaan kirjata joko liitteissä A tai B luetellun luokan taikka valtion tai alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön määrittämän alaluokan osalta.

3. Jokainen osapuoli, jota koskee yksi tai useampi poikkeus, kirjataan rekisteriin. Sihteeristö perustaa rekisterin ja ylläpitää sitä sekä antaa sen julkisesti saataville.

4. Rekisteriin sisältyvät seuraavat tiedot:

a) luettelo osapuolista, joita koskee yksi tai useampi poikkeus;

b) kullekin osapuolelle kirjattu poikkeus tai kirjatut poikkeukset; ja

c) jokaisen poikkeuksen päättymispäivä.

5. Ellei osapuolen kohdalle rekisteriin ole merkitty lyhyempää määräaikaa, kaikkien 1 kohdan mukaisten poikkeusten voimassaolo päättyy viiden vuoden kuluttua liitteessä A tai B asetetun asianomaisen käytöstä luopumisen määräajan päättymisestä.

6. Osapuolten konferenssi voi osapuolen pyynnöstä päättää jatkaa poikkeusta viidellä vuodella, ellei osapuoli pyydä lyhyempää määräaikaa. Päätöstä tehdessään osapuolten konferenssi ottaa asianmukaisesti huomioon seuraavat seikat:

a) osapuolen hakemus, jossa perusteellaan poikkeuksen jatkamisen tarve ja luetellaan toteutetut ja suunnitellut toimet poikkeuksen tarpeen poistamiseksi mahdollisimman pian;

b) saatavilla olevat tiedot, mukaan luettuina elohopeattomien tai poikkeuksen piiriin kuuluvaa käyttöä vähemmän elohopeaa kuluttavien vaihtoehtoisten tuotteiden ja prosessien saatavuutta koskevat tiedot; ja

c) suunnitellut tai meneillään olevat toimet elohopean varastoinnin ja elohopeajätteen loppusijoituksen toteuttamiseksi ympäristön kannalta kestävällä tavalla.

Poikkeusta voidaan jatkaa ainoastaan kerran tuotetta ja käytöstä luopumisen määräaikaa kohden.

7. Osapuoli voi perua poikkeuksen milloin tahansa ilmoittamalla asiasta kirjallisesti sihteeristölle. Poikkeuksen peruminen tulee voimaan ilmoitukseen merkittynä ajankohtana.

8. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, valtio tai alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö ei voi kirjauttaa poikkeusta viiden vuoden kuluttua siitä, kun liitteessä A tai B lueteltua asiaankuuluvaa tuotetta tai prosessia koskeva käytöstä luopumisen määräaika on umpeutunut, ellei yhdellä tai useammalla osapuolella säily kirjattuna kyseistä tuotetta tai prosessia koskeva poikkeus, jota on jatkettu 6 kohdan mukaisesti. Tällöin valtio tai alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö voi 1 kohdan a ja b alakohdassa määrättyinä ajankohtina kirjauttaa kyseistä tuotetta tai prosessia koskevan poikkeuksen, jonka voimassaolo päättyy kymmenen vuoden kuluttua asiaankuuluvan käytöstä luopumisen määräajan umpeuduttua.

9. Yhdelläkään osapuolella ei voi olla voimassa olevaa poikkeusta 10 vuoden kuluttua siitä, kun liitteessä A tai B luetellun tuotteen tai prosessin käytöstä luopumisen määräaika on umpeutunut.

7 artikla

Pienimuotoinen kullankaivu

1. Tämän artiklan ja liitteen C toimenpiteitä sovelletaan pienimuotoiseen kullankaivuun ja kullan käsittelyyn, jossa kulta erotetaan malmista elohopealla amalgamoimalla.

2. Kukin osapuoli, jonka alueella harjoitetaan tässä artiklassa tarkoitettua pienimuotoista kullankaivua ja kullan käsittelyä, toteuttaa toimenpiteitä elohopean ja elohopeayhdisteiden käytön vähentämiseksi ja mahdollisuuksien mukaan siitä luopumiseksi sekä tällaisessa kaivussa ja käsittelyssä syntyvien, ympäristöön vapautuvien elohopeapäästöjen vähentämiseksi ja mahdollisuuksien mukaan lopettamiseksi.

3. Kukin osapuoli ilmoittaa sihteeristölle, jos se toteaa jossain vaiheessa, että sen alueella harjoitettu pienimuotoinen kullankaivu ja kullan käsittely on enemmän kuin merkityksetöntä. Jos osapuoli toteaa näin, sen on

a) laadittava ja toteutettava kansallinen toimintasuunnitelma liitteen C mukaisesti;

b) toimitettava kansallinen toimintasuunnitelma sihteeristölle viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä, kun yleissopimus tulee sen osalta voimaan tai kun se antaa sihteeristölle ilmoituksensa, sen mukaan, kumpi näistä on myöhempi; ja

c) tarkasteltava tämän jälkeen uudestaan joka kolmas vuosi edistymistä tämän artiklan mukaisten velvoitteiden täyttämisessä ja sisällytettävä tällaiset tarkastelut 21 artiklan mukaisesti antamiinsa kertomuksiin.

4. Osapuolet voivat tehdä yhteistyötä keskenään sekä tarpeen mukaan asiaankuuluvien hallitustenvälisten organisaatioiden ja muiden elinten kanssa tämän artiklan tavoitteiden saavuttamiseksi. Tällaiseen yhteistyöhön voivat sisältyä

a) strategioiden laatiminen, jotta estetään elohopean tai elohopeayhdisteiden muuntaminen pienimuotoisessa kullankaivussa ja kullan käsittelyssä käytettävään muotoon;

b) koulutukseen, tiedotustoimintaan ja valmiuksien lisäämiseen liittyvät aloitteet;

c) elohopeattomia kestäviä vaihtoehtoisia käytäntöjä koskevan tutkimuksen edistäminen;

d) teknisen ja taloudellisen avun antaminen;

e) yhteistyökumppanuudet tämän artiklan mukaisten sitoumusten täytäntöönpanossa avustamiseksi; ja

f) olemassa olevien tiedonvaihtomekanismien käyttö tietämyksen, ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen sekä ympäristöä säästävien ja teknisesti, yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisten vaihtoehtoisten teknologioiden edistämiseksi.

8 artikla

Päästöt ilmaan

1. Tämä artikla koskee ”kokonaiselohopeana” ilmaistujen, ilmaan vapautuvien elohopea- ja elohopeayhdistepäästöjen hallitsemista ja mahdollisuuksien mukaan vähentämistä toimenpiteillä, joilla pyritään hallitsemaan liitteessä D lueteltuihin lähdeluokkiin kuuluvista pistekuormituslähteistä peräisin olevia päästöjä.

2. Tässä artiklassa tarkoitetaan

a) ’päästöillä’ ilmaan vapautuvia elohopea- tai elohopeayhdistepäästöjä;

b) ’merkityksellisellä lähteellä’ johonkin liitteessä D mainittuun lähteiden luokkaan kuuluvaa lähdettä. Osapuoli voi halutessaan määrittää kriteerit, joiden mukaan se yksilöi johonkin liitteessä D mainittuun lähteiden luokkaan kuuluvat lähteet, kunhan kriteereihin sisältyy aina vähintään 75 prosenttia kyseisen luokan päästöistä;

c) ’uudella lähteellä’ liitteessä D mainittuun luokkaan kuuluvaa merkityksellistä lähdettä, jonka rakentaminen tai merkittävä muuttaminen aloitetaan aikaisintaan vuoden kuluttua siitä päivästä, jona

   i) tämä yleissopimus tulee voimaan kyseisen osapuolen osalta; tai

   ii) liitteen D muutos tulee voimaan kyseisen osapuolen osalta, jos yleissopimuksen määräyksiä aletaan soveltaa asianomaiseen lähteeseen ainoastaan kyseisen muutoksen johdosta;

d) ’merkittävällä muutoksella’ merkityksellisen lähteen muuttamista, josta seuraa päästöjen merkittävä kasvu, lukuun ottamatta sivutuotteiden talteenotossa syntyvissä päästöissä tapahtuvia muutoksia. Osapuolen on ratkaistava, onko muutos merkittävä;

e) ’olemassa olevalla lähteellä’ mitä tahansa merkityksellistä lähdettä, joka ei ole uusi lähde;

f) ’päästöjen raja-arvolla’ tietystä pistekuormituslähteestä vapautuvan elohopean tai elohopeayhdisteiden pitoisuuden, massan tai päästömäärän raja-arvoa, joka ilmaistaan usein ”kokonaiselohopeana”.

3. Osapuolen, jonka alueella on merkityksellisiä lähteitä, on toteutettava toimenpiteitä päästöjen hallitsemiseksi, ja se voi laatia kansallisen suunnitelman, jossa esitetään päästöjen hallitsemiseksi toteutettavat toimenpiteet ja odotetut tavoitteet, päämäärät ja tulokset. Suunnitelma on toimitettava osapuolten konferenssille neljän vuoden kuluessa siitä päivästä, jona yleissopimus tulee kyseisen osapuolen osalta voimaan. Jos osapuoli laatii täytäntöönpanosuunnitelman 20 artiklan mukaisesti, osapuoli voi sisällyttää siihen tämän kohdan mukaisesti laaditun suunnitelman.

4. Uusien lähteiden osalta kunkin osapuolen on vaadittava parhaan käytettävissä olevan tekniikan sekä ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen käyttöä, jotta päästöjä voidaan hallita ja mahdollisuuksien mukaan vähentää mahdollisimman nopeasti, mutta joka tapauksessa viimeistään viiden vuoden kuluttua siitä päivästä, jona yleissopimus tulee voimaan kyseisen osapuolen osalta. Osapuoli voi käyttää päästöjen raja-arvoja, jotka ovat yhdenmukaisia parhaan käytettävissä olevan tekniikan soveltamisen kanssa.

5. Olemassa olevien lähteidensä osalta kunkin osapuolen on, kansalliset olosuhteet sekä toimenpiteiden taloudellinen ja tekninen toteuttamiskelpoisuus ja kustannusten kohtuullisuus huomioon ottaen, mahdollisimman pian, mutta viimeistään kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä, jona yleissopimus tulee sen osalta voimaan, sisällytettävä mahdolliseen kansalliseen suunnitelmaan ja toteutettava yksi tai useampi seuraavista toimenpiteistä:

a) määrällinen tavoite merkityksellisistä lähteistä peräisin olevien päästöjen hallitsemiseksi ja mahdollisuuksien mukaan vähentämiseksi;

b) raja-arvot merkityksellisistä lähteistä peräisin olevien päästöjen hallintaan ja mahdollisuuksien mukaan vähentämiseen;

c) parhaan käytettävissä olevan tekniikan ja ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen käyttö merkityksellisistä lähteistä peräisin olevien päästöjen hallitsemiseksi;

d) useiden päästöjen hallitsemiseen tähtäävä strategia, josta saadaan oheishyötyä elohopeapäästöjen hallintaan;

e) vaihtoehtoiset toimenpiteet merkityksellisistä lähteistä peräisin olevien päästöjen vähentämiseksi.

6. Osapuolet voivat soveltaa samoja toimenpiteitä kaikkiin olemassa oleviin merkityksellisiin lähteisiin tai toteuttaa eri toimenpiteitä eri lähdeluokissa. Osapuolen soveltamien toimenpiteiden tavoitteena on oltava kohtuullinen edistyminen päästöjen vähentämisessä ajan kuluessa.

7. Kukin osapuoli laatii mahdollisimman pian ja viimeistään viiden vuoden kuluttua siitä päivästä, jona yleissopimus tulee sen osalta voimaan, inventaarin merkityksellisistä lähteistä peräisin olevista päästöistä ja ylläpitää sitä sen jälkeen.

8. Osapuolten konferenssi antaa ensimmäisessä kokouksessaan ohjeet

a) parhaasta käytettävissä olevasta tekniikasta ja ympäristön kannalta parhaista käytännöistä ottaen huomioon uusien ja olemassa olevien lähteiden välillä mahdollisesti olevat erot sekä elohopean maahan, veteen ja ilmaan päätyvän kokonaispäästön minimoimisen tarpeen; ja

b) osapuolten tukemisesta 5 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden täytäntöönpanossa etenkin tavoitteiden määrittämisen ja päästöjen raja-arvojen asettamisen osalta.

9. Osapuolten konferenssi antaa mahdollisimman pian ohjeet

a) kriteereistä, joita osapuolet voivat laatia 2 kohdan b alakohdan mukaisesti;

b) päästöinventaarin laatimismenetelmästä.

10. Osapuolten konferenssi tarkastelee 8 ja 9 kohdan mukaisesti laadittuja ohjeita ja saattaa ne tarvittaessa ajan tasalle. Osapuolten on otettava ohjeet huomioon tämän artiklan asiaankuuluvia määräyksiä noudattaessaan.

11. Kukin osapuoli sisällyttää 21 artiklan mukaisesti toimittamiinsa kertomuksiin tiedot siitä, miten se on pannut tämän artiklan täytäntöön, ja erityisesti tiedot toimenpiteistä, joita se on toteuttanut 4–7 kohdan mukaisesti, sekä tiedot näiden toimenpiteiden tehokkuudesta.

9 artikla

Päästöt maaperään ja veteen

1. Tämä artikla koskee maaperään ja veteen vapautuvien elohopea- ja elohopeayhdistepäästöjen (kokonaiselohopea) hallintaa ja mahdollisuuksien mukaan vähentämistä sellaisista merkityksellisistä pistekuormituslähteistä, joita ei käsitellä tämän yleissopimuksen muissa määräyksissä.

2. Tässä artiklassa tarkoitetaan

a) ’päästöillä’ maaperään tai veteen vapautuvia elohopea- tai elohopeayhdistepäästöjä;

b) ’merkityksellisellä lähteellä’ osapuolen määrittämää mitä tahansa merkittävää ihmisen toiminnasta johtuvaa pistekuormituslähdettä, jota ei käsitellä tämän yleissopimuksen muissa määräyksissä;

c) ’uudella lähteellä’ mitä tahansa merkityksellistä lähdettä, jonka rakentaminen tai merkittävä muuttaminen aloitetaan aikaisintaan vuoden kuluttua siitä päivästä, jona tämä yleissopimus tulee voimaan kyseisen osapuolen osalta;

d) ’merkittävällä muutoksella’ merkityksellisen lähteen muuttamista, josta seuraa päästöjen merkittävä kasvu, lukuun ottamatta sivutuotteiden talteenotossa syntyvissä päästöissä tapahtuvia muutoksia. Osapuolen on ratkaistava, onko muutos merkittävä;

e) ’olemassa olevalla lähteellä’ mitä tahansa merkityksellistä lähdettä, joka ei ole uusi lähde;

f) ’päästöjen raja-arvolla’ pistekuormituslähteestä peräisin olevan elohopean tai elohopeayhdisteiden pitoisuuden tai massan raja-arvoa, joka ilmaistaan usein ”kokonaiselohopeana”.

3. Kunkin osapuolen on määritettävä merkityksellisten pistekuormituslähteiden luokat viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä päivästä, jona yleissopimus tulee sen osalta voimaan, ja sen jälkeen säännöllisin väliajoin.

4. Osapuolen, jonka alueella on merkityksellisiä lähteitä, on toteutettava toimenpiteitä päästöjen hallitsemiseksi, ja se voi laatia kansallisen suunnitelman, jossa esitetään päästöjen hallitsemiseksi toteutettavat toimenpiteet ja odotetut tavoitteet, päämäärät ja tulokset. Suunnitelma on toimitettava osapuolten konferenssille neljän vuoden kuluessa siitä päivästä, jona yleissopimus tulee kyseisen osapuolen osalta voimaan. Jos osapuoli laatii täytäntöönpanosuunnitelman 20 artiklan mukaisesti, osapuoli voi sisällyttää siihen tämän kohdan mukaisesti laaditun suunnitelman.

5. Toimenpiteisiin sisältyy tarpeen mukaan yksi tai useampi seuraavista:

a) päästöjen raja-arvot merkityksellisistä lähteistä peräisin olevien päästöjen hallintaa ja mahdollisuuksien mukaan vähentämistä varten;

b) parhaan käytettävissä olevan tekniikan ja ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen käyttö merkityksellisistä lähteistä peräisin olevien päästöjen hallitsemiseksi;

c) useiden päästöjen hallitsemiseen tähtäävä strategia, josta saadaan oheishyötyä elohopeapäästöjen hallintaan;

d) vaihtoehtoiset toimenpiteet merkityksellisistä lähteistä peräisin olevien päästöjen vähentämiseksi.

6. Kukin osapuoli laatii inventaarin merkityksellisistä lähteistä peräisin olevista päästöistä mahdollisimman pian ja viimeistään viiden vuoden kuluttua siitä päivästä, jona yleissopimus tulee sen osalta voimaan, ja ylläpitää sitä sen jälkeen.

7. Osapuolten konferenssi antaa mahdollisimman pian ohjeet

a) parhaasta käytettävissä olevasta tekniikasta ja ympäristön kannalta parhaista käytännöistä ottaen huomioon uusien ja olemassa olevien lähteiden välillä mahdollisesti olevat erot sekä elohopean maahan, veteen ja ilmaan päätyvän kokonaispäästön minimoimisen tarpeen;

b) päästöinventaarien laatimismenetelmästä.

8. Kukin osapuoli sisällyttää 21 artiklan mukaisesti toimittamiinsa kertomuksiin tiedot siitä, miten se on pannut tämän artiklan täytäntöön, ja erityisesti tiedot 3–6 kohdan mukaisesti toteuttamistaan toimenpiteistä sekä näiden toimenpiteiden tehokkuudesta.

10 artikla

Muun elohopean kuin jäte-elohopean välivarastointi ympäristön kannalta kestävällä tavalla

1. Tätä artiklaa sovelletaan 3 artiklassa annetun määritelmän mukaisen sellaisten elohopean ja elohopeayhdisteiden välivarastointiin, jotka eivät kuulu 11 artiklassa annetun elohopeajätteen määritelmän piiriin.

2. Kunkin osapuolen on toteutettava toimenpiteitä varmistaakseen, että tämän yleissopimuksen nojalla osapuolelle sallittuun käyttöön tarkoitetun tällaisen elohopean ja elohopeayhdisteiden välivarastointi toteutetaan ympäristön kannalta kestävällä tavalla ottamalla huomioon 3 kohdan mukaisesti mahdollisesti laaditut ohjeet ja noudattamalla mahdollisesti asetettuja vaatimuksia.

3. Osapuolten konferenssi antaa ohjeet tällaisen elohopean ja elohopeayhdisteiden välivarastoinnista ympäristön kannalta kestävällä tavalla ottamalla huomioon vaarallisten jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen ja käsittelyn valvontaa koskevan Baselin yleissopimuksen nojalla mahdollisesti laaditut olennaiset ohjeet ja muut asiaankuuluvat ohjeet. Osapuolten konferenssi voi asettaa välivarastointia koskevia vaatimuksia tähän yleissopimukseen 27 artiklan mukaisesti liitettävässä uudessa liitteessä.

4. Osapuolet tekevät yhteistyötä keskenään sekä tarvittaessa asiaankuuluvien hallitustenvälisten organisaatioiden ja muiden elinten kanssa vahvistaakseen valmiuksien lisäämistä tällaisen elohopean ja elohopeayhdisteiden ympäristön kannalta kestävällä tavalla tapahtuvaa välivarastointia varten.

11 artikla

Elohopeajäte

1. Tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluviin jätteisiin sovelletaan vaarallisten jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen ja käsittelyn valvontaa koskevan Baselin yleissopimuksen asiaankuuluvia määritelmiä Baselin yleissopimuksen osapuolten osalta. Ne tämän yleissopimuksen osapuolet, jotka eivät ole Baselin yleissopimuksen osapuolia, käyttävät kyseisiä määritelmiä ohjeellisina, siten kuin niitä sovelletaan tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluviin jätteisiin.

2. Tässä yleissopimuksessa elohopeajätteellä tarkoitetaan aineita tai esineitä,

a) jotka koostuvat elohopeasta tai elohopeayhdisteistä;

b) jotka sisältävät elohopeaa tai elohopeayhdisteitä; tai

c) jotka ovat saastuneet elohopeasta tai elohopeayhdisteistä;

joiden määrä ylittää asiaankuuluvat raja-arvot, jotka osapuolten konferenssi määrittää yhteistyössä Baselin yleissopimuksen asiaankuuluvien elinten kanssa yhdenmukaistetulla tavalla, ja jotka loppusijoitetaan tai aiotaan loppusijoittaa tai jotka on velvollisuus loppusijoittaa kansallisen lainsäädännön säännösten tai tämän yleissopimuksen määräysten mukaisesti. Tähän määritelmään eivät kuulu uuden elohopean tuotannosta peräisin oleva pintakerros, sivukivi ja mineraalijäte uuden elohopean tuotantoa lukuun ottamatta, elleivät nämä sisällä elohopeaa tai elohopeayhdisteitä osapuolten konferenssin määrittämät raja-arvot ylittävinä määrinä.

3. Kunkin osapuolen on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet, jotta elohopeajäte

a) käsitellään ympäristön kannalta kestävällä tavalla ottamalla huomioon Baselin yleissopimuksen nojalla laaditut ohjeet ja noudattaen vaatimuksia, jotka osapuolten konferenssi antaa 27 artiklan mukaisesti hyväksyttävässä uudessa liitteessä. Osapuolten konferenssi ottaa vaatimuksia laatiessaan huomioon osapuolten jätehuoltolainsäädännön ja -ohjelmat;

b) otetaan talteen, kierrätetään, uusiokäytetään tai käytetään suoraan uudelleen ainoastaan tämän yleissopimuksen mukaista osapuolille sallittua käyttöä varten tai 3 kohdan a alakohdan mukaista ympäristön kannalta kestävää loppusijoittamista varten;

c) ei siirry Baselin yleissopimuksen osapuolten osalta maan rajan yli, ellei kyse ole tämän artiklan ja Baselin yleissopimuksen mukaisesta ympäristön kannalta kestävästä loppusijoituksesta. Jos Baselin yleissopimusta ei sovelleta valtion rajat ylittävään siirtoon, osapuoli sallii tällaisen siirron vasta otettuaan huomioon asiaankuuluvat kansainväliset säännöt, normit ja ohjeet.

4. Osapuolten konferenssi pyrkii tekemään tiivistä yhteistyötä Baselin yleissopimuksen asiaankuuluvien elinten kanssa tarkastellessaan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja ohjeita ja saattaessaan niitä tarvittaessa ajan tasalle.

5. Osapuolia kannustetaan tekemään yhteistyötä keskenään sekä tarpeen mukaan asiaankuuluvien hallitustenvälisten organisaatioiden ja muiden elinten kanssa kehittääkseen ja ylläpitääkseen maailmanlaajuisia, alueellisia ja kansallisia valmiuksia elohopeajätteen käsittelemiseksi ympäristön kannalta kestävällä tavalla.

12 artikla

Pilaantuneet alueet

1. Kukin osapuoli pyrkii laatimaan asianmukaisia strategioita määrittääkseen ja arvioidakseen elohopealla tai elohopeayhdisteillä pilaantuneet alueet.

2. Tällaisista alueista aiheutuvien riskien vähentämiseen tähtäävät mahdolliset toimet on toteutettava ympäristön kannalta kestävällä tavalla siten, että niihin sisältyy tarvittaessa ihmisten terveydelle ja ympäristölle alueella esiintyvästä elohopeasta tai elohopeayhdisteistä aiheutuvien riskien arviointi.

3. Osapuolten konferenssi antaa pilaantuneiden alueiden hallinnasta ohjeet, joihin voi sisältyä seuraaviin toimiin liittyviä menetelmiä ja toimintatapoja:

a) alueen määrittäminen ja luonnehdinta;

b) kansalaisten mukaan ottaminen;

c) ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheutuvien riskien arviointi;

d) pilaantuneista alueista aiheutuvien riskien hallinnan vaihtoehdot;

e) hyötyjen ja kustannusten arviointi; ja

f) tulosten validointi.

4. Osapuolia kannustetaan tekemään yhteistyötä pilaantuneiden alueiden määrittämistä, arviointia, priorisointia, hallintaa ja tarvittaessa kunnostamista koskevien strategioiden laatimisessa ja toimien toteuttamisessa.

13 artikla

Taloudelliset resurssit ja rahoitusmekanismi

1. Kukin osapuoli sitoutuu osoittamaan valmiuksiensa mukaisesti resursseja tämän yleissopimuksen täytäntöön panemiseksi toteutettaviin kansallisiin toimiin kansallisten politiikkojensa, painopistealueidensa, suunnitelmiensa ja ohjelmiensa mukaisesti. Näihin resursseihin voi sisältyä asiaankuuluvien politiikkojen, kehitysstrategioiden ja valtion talousarvion kautta annettavaa kotimaista rahoitusta sekä kahdenvälistä ja monenvälistä rahoitusta ja yksityisen sektorin rahoitusosuuksia.

2. Tämän yleissopimuksen kokonaisvaltainen ja tehokas täytäntöönpano osapuolina olevissa kehitysmaissa liittyy tämän artiklan tehokkaaseen täytäntöönpanoon.

3. Monenvälisten, alueellisten ja kahdenvälisten taloudellisen ja teknisen avun lähteiden käyttöön sekä valmiuksien lisäämiseen ja teknologian siirtoon kannustetaan pikimmiten elohopeaan liittyvien toimien vahvistamiseksi ja lisäämiseksi siten, että osapuolina olevia kehitysmaita tuetaan tämän yleissopimuksen täytäntöönpanossa taloudellisilla resursseilla, teknisellä avulla ja teknologian siirroilla.

4. Osapuolet ottavat rahoitukseen liittyvissä toimissaan täysimääräisesti huomioon osapuolina olevien pienten kehittyvien saarivaltioiden ja vähiten kehittyneiden maiden erityistarpeet.

5. Tässä artiklassa määritellään mekanismi riittävien, ennakoitavissa olevien ja oikea-aikaisten taloudellisten resurssien tarjoamiseksi. Mekanismilla tuetaan osapuolina olevia kehitysmaita ja siirtymätalouden maita tämän yleissopimuksen mukaisten velvoitteiden täytäntöönpanossa.

6. Mekanismiin sisältyvät

a) Maailmanlaajuinen ympäristörahasto; ja

b) erityinen kansainvälinen ohjelma valmiuksien lisäämisen ja teknisen avun tukemiseksi.

7. Maailmanlaajuinen ympäristörahasto tarjoaa uutta ja ennakoitavissa olevaa, riittävää ja oikea-aikaista rahoitusta kattamaan tämän yleissopimuksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia osapuolten konferenssissa sovitulla tavalla. Tätä yleissopimusta sovellettaessa Maailmanlaajuinen ympäristörahasto toimii osapuolten konferenssin ohjauksessa ja on sille vastuullinen. Osapuolten konferenssi antaa ohjeita yleisistä strategioista, toimenpiteistä, ohjelman painopisteistä ja rahoituksen myöntämisen ja käytön edellytyksistä. Lisäksi osapuolten konferenssi antaa ohjeet viitteellisestä luettelosta, johon on ryhmitelty toimia, joihin voi saada tukea maailmanlaajuisesta ympäristörahastosta. Maailmanlaajuisesta ympäristörahastosta katetaan maailmanlaajuisia ympäristöhyötyjä tuottavien toimien hyväksytyt lisäkustannukset sekä joidenkin mahdollistavien toimien hyväksyttyjä kokonaiskustannuksia.

8. Osoittaessaan resursseja toimintaan Maailmanlaajuisen ympäristörahaston olisi otettava huomioon ehdotetun toiminnan mahdollinen elohopeaa vähentävä vaikutus sen kustannuksiin verrattuna.

9. Tätä yleissopimusta sovellettaessa 6 kohdan b alakohdassa tarkoitettua ohjelmaa toteutetaan osapuolten konferenssin ohjauksessa ja sille vastuullisena. Osapuolten konferenssi päättää ensimmäisessä kokouksessaan ohjelmaa hallinnoivasta tahosta, joka on olemassa oleva instituutio, ja antaa ohjelmaa koskevat ohjeet, sen kestoa koskevat ohjeet mukaan luettuna. Kaikkia osapuolia ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä kehotetaan tukemaan ohjelmaa taloudellisin resurssein oma-aloitteisesti.

10. Osapuolten konferenssi ja mekanismin muodostavat tahot sopivat osapuolten konferenssin ensimmäisessä kokouksessa järjestelyistä edellisten kohtien täytäntöön panemiseksi.

11. Osapuolten konferenssi tarkastelee viimeistään kolmannessa kokouksessaan ja sen jälkeen säännöllisin väliajoin uudestaan rahoituksen tasoa, tämän artiklan nojalla perustetun mekanismin toteutuksesta vastaaville elimille annettuja osapuolten konferenssin ohjeita sekä näiden elinten tehokkuutta ja kykyä ottaa huomioon osapuolina olevien kehitysmaiden ja siirtymätalouden maiden muuttuvat tarpeet. Osapuolten konferenssi toteuttaa tämän tarkastelun perusteella asianmukaiset toimet mekanismin tehokkuuden parantamiseksi.

12. Kaikki osapuolet kutsutaan tukemaan mekanismia omien valmiuksiensa mukaisesti. Mekanismilla kannustetaan hankkimaan resursseja muista lähteistä, myös yksityiseltä sektorilta, ja pyritään lisäämään tällaisten resurssien kerrannaisvaikutuksia mekanismista tuetuissa toiminnoissa.

14 artikla

Valmiuksien lisääminen, tekninen apu ja teknologian siirto

1. Osapuolet tekevät yhteistyötä antaakseen omien valmiuksiensa mukaisesti oikea-aikaisella ja asianmukaisella tavalla valmiuksia lisäävää tukea ja teknistä apua osapuolina oleville kehitysmaille, erityisesti vähiten kehittyneille maille tai pienille kehittyville saarivaltioille, sekä siirtymätalouden maille auttaakseen niitä täyttämään tämän yleissopimuksen mukaiset velvoitteensa.

2. Edellä olevan 1 kohdan ja 13 artiklan mukaista valmiuksien lisäämistä ja teknistä apua voidaan antaa alueellisten, paikallisten ja kansallisten järjestelyjen avulla, olemassa olevat alueelliset ja paikalliset keskukset mukaan luettuina, muiden monenvälisten ja kahdenvälisten välineiden avulla sekä kumppanuuksien, myös yksityisen sektorin kanssa toteutettujen kumppanuuksien, kautta. Yhteistyötä ja koordinointia kemikaali- ja jätealan muiden monenvälisten ympäristösopimusten kanssa olisi pyrittävä tekemään teknisen avun ja sen toteutuksen tehostamiseksi.

3. Osapuolina olevat kehittyneet maat ja muut osapuolet omien valmiuksiensa mukaisesti edistävät ja helpottavat yksityisen sektorin ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien tarpeenmukaisella tuella ympäristöä säästävän vaihtoehtoisen ajanmukaisen teknologian kehittämistä, siirtämistä, levittämistä ja saatavuutta osapuolina olevissa kehitysmaissa, erityisesti vähiten kehittyneissä maissa ja pienissä kehittyvissä saarivaltioissa, sekä siirtymätalouden maissa vahvistaakseen niiden valmiuksia panna tämä yleissopimus tehokkaasti täytäntöön.

4. Osapuolten konferenssi toteuttaa seuraavat tehtävät viimeistään toisessa kokouksessaan ja sen jälkeen säännöllisin väliajoin ja ottamalla huomioon osapuolten toimittamat selvitykset ja kertomukset, 21 artiklassa tarkoitetut kertomukset mukaan luettuina, sekä muiden sidosryhmien toimittamat tiedot:

a) tarkastelee vaihtoehtoiseen teknologiaan liittyviä nykyisiä aloitteita ja vaihtoehtoisissa teknologioissa edistymistä koskevia tietoja;

b) tarkastelee vaihtoehtoiseen teknologiaan liittyviä osapuolten, erityisesti osapuolina olevien kehitysmaiden, tarpeita; ja

c) tunnistaa osapuolten, erityisesti osapuolina olevien kehitysmaiden, kokemia haasteita teknologian siirrossa.

5. Osapuolten konferenssi antaa suosituksia siitä, miten valmiuksien lisäämistä, teknistä apua ja teknologian siirtoa voitaisiin vahvistaa edelleen tämän artiklan nojalla.

15 artikla

Täytäntöönpanosta ja sopimuksen noudattamisen valvonnasta vastaava komitea

1. Perustetaan mekanismi, johon sisältyy osapuolten konferenssia avustava komitea, edistämään tämän yleissopimuksen kaikkien määräysten täytäntöönpanoa ja tarkastelemaan niiden noudattamista. Mekanismi ja komitea ovat luonteeltaan avustavia, ja niissä kiinnitetään erityistä huomiota osapuolten kansallisiin valmiuksiin ja olosuhteisiin.

2. Komitea edistää tämän yleissopimuksen kaikkien määräysten täytäntöönpanoa ja tarkastelee niiden noudattamista. Komitea tutkii sekä yksittäisiä että järjestelmään liittyviä täytäntöönpanon ja määräysten noudattamisen ongelmia ja antaa tarvittaessa suosituksia osapuolten konferenssille.

3. Komiteassa on 15 jäsentä, jotka osapuolten konferenssi valitsee osapuolten ehdotuksesta ottamalla asianmukaisesti huomioon Yhdistyneiden kansakuntien viiden alueen tasapuolisen maantieteellisen edustuksen; ensimmäiset jäsenet valitaan osapuolten konferenssin ensimmäisessä kokouksessa ja sen jälkeen osapuolten konferenssin 5 kohdan mukaan hyväksymien menettelysääntöjen mukaisesti. Komitean jäsenillä on oltava asiantuntemusta tämän yleissopimuksen kannalta olennaisella alalla ja asiantuntemuksen on jakauduttava tasapuolisesti.

4. Komitea voi tarkastella kysymyksiä seuraavien aloitteiden perusteella:

a) osapuolen antama kirjallinen selvitys siitä, miten se noudattaa määräyksiä;

b) 21 artiklan mukaiset kansalliset kertomukset; ja

c) pyyntö osapuolten konferenssilta.

5. Komitea laatii menettelysääntönsä, jotka hyväksytään osapuolten konferenssin toisessa kokouksessa. Osapuolten konferenssi voi lisäksi hyväksyä komitealle muita toimeksiantoja.

6. Komitea pyrkii kaikin keinoin antamaan suosituksensa yksimielisesti. Jos kaikki keinot yksimielisyyden aikaansaamiseksi on käytetty eikä yksimielisyyteen ole päästy, suosituksia voidaan viimeisenä keinona hyväksyä läsnä olevien ja äänestävien jäsenten äänten kolmen neljäsosan enemmistöllä, kun vähintään kaksi kolmannesta jäsenistä on läsnä.

16 artikla

Terveyteen liittyvät näkökohdat

1. Osapuolia kannustetaan

a) edistämään strategioiden ja ohjelmien laatimista ja toteuttamista vaarassa olevien väestöryhmien, erityisesti herkkien väestöryhmien, määrittämiseksi ja suojelemiseksi, mihin voi liittyä tutkimustietoon perustuvien terveysohjeiden antaminen elohopealle ja elohopeayhdisteille altistumisesta, elohopealle altistumisen vähentämistä koskevien tavoitteiden asettaminen tarvittaessa sekä kansalaisvalistus yhteistyössä julkisen terveydenhuollon ja muiden asiaankuuluvien sektorien kanssa;

b) edistämään tutkimustietoon perustuvien koulutusohjelmien ja ennaltaehkäisevien ohjelmien laatimista ja toteutusta työssä tapahtuvan elohopealle ja elohopeayhdisteille altistumisen alalla;

c) edistämään asianmukaisia terveydenhuollon palveluja elohopealle tai elohopeayhdisteille altistumisen ennaltaehkäisemiseksi ja niille altistuneiden väestöryhmien hoitamiseksi; ja

d) perustamaan ja vahvistamaan tarvittaessa institutionaalisia ja terveydenhuollon ammattilaisten valmiuksia ennaltaehkäistä, diagnosoida, hoitaa ja seurata elohopealle ja elohopeayhdisteille altistumisesta aiheutuvia terveysriskejä.

2. Osapuolten konferenssin on terveyteen liittyviä seikkoja tai toimia tarkastellessaan

a) kuultava tarpeen mukaan Maailman terveysjärjestöä, Kansainvälistä työjärjestöä ja muita asiaankuuluvia hallitustenvälisiä organisaatioita sekä tehtävä niiden kanssa yhteistyötä; ja

b) edistettävä yhteistyötä ja tietojenvaihtoa tarpeen mukaan Maailman terveysjärjestön, Kansainvälisen työjärjestön ja muiden asiaankuuluvien hallitustenvälisten organisaatioiden kanssa.

17 artikla

Tietojenvaihto

1. Kukin osapuoli edistää seuraavanlaisten tietojen vaihtoa:

a) elohopeaa ja elohopeayhdisteitä koskevat tieteelliset, tekniset, taloudelliset ja oikeudelliset tiedot, mukaan luettuina toksikologiset tiedot, ekotoksikologiset tiedot ja turvallisuustiedot;

b) elohopean ja elohopeayhdisteiden tuotannon, käytön, kaupan ja päästöjen vähentämistä tai lopettamista koskevat tiedot;

c) tiedot teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisista vaihtoehdoista

i) lisättyä elohopeaa sisältäville tuotteille;

ii) valmistusprosesseille, joissa käytetään elohopeaa tai elohopeayhdisteitä; ja

iii) toimille ja prosesseille, joissa vapautuu elohopeaa tai elohopeayhdisteitä;

mukaan luettuina tiedot tällaisten vaihtoehtojen terveydelle ja ympäristölle aiheuttamista riskeistä sekä taloudellisista ja yhteiskunnallisista kustannuksista ja hyödyistä; ja

d) elohopealle ja elohopeayhdisteille altistumiseen yhdistettyjä terveysvaikutuksia koskevat epidemiologiset tiedot tiiviissä yhteistyössä Maailman terveysjärjestön ja tarvittaessa muiden asiaankuuluvien organisaatioiden kanssa.

2. Osapuolet voivat vaihtaa 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja tarpeen mukaan joko suoraan, sihteeristön kautta tai yhteistyössä muiden asiaankuuluvien organisaatioiden, myös kemikaaleja ja jätteitä koskevien yleissopimusten sihteeristöjen, kanssa.

3. Sihteeristö edistää yhteistyötä tässä artiklassa tarkoitetussa tietojenvaihdossa sekä yhteistyötä asiaankuuluvien organisaatioiden, myös monenvälisten ympäristösopimusten ja muiden kansainvälisten aloitteiden sihteeristöjen, kanssa. Osapuolilta saatujen tietojen lisäksi näihin tietoihin sisältyy tietoja, jotka on saatu hallitustenvälisiltä organisaatioilta, kansalaisjärjestöiltä sekä kansallisilta ja kansainvälisiltä laitoksilta, joilla on asiantuntemusta elohopean alalla.

4. Kukin osapuoli nimeää tämän yleissopimuksen mukaista tietojenvaihtoa varten kansallisen yhteyspisteen, joka huolehtii myös 3 artiklan mukaisesta tuovien osapuolten suostumuksesta.

5. Tässä yleissopimuksessa ihmisten terveyttä ja turvallisuutta sekä ympäristöä koskevia tietoja ei pidetä luottamuksellisina. Tämän yleissopimuksen nojalla muita tietoja vaihtavat osapuolet suojaavat mahdolliset salassa pidettävät tiedot keskenään sopimallaan tavalla.

18 artikla

Julkiset tiedot, tiedotus ja koulutus

1. Kukin osapuoli edistää ja edesauttaa valmiuksiensa mukaan

a) saatavilla olevien tietojen antamista kansalaisille

i) elohopean ja elohopeayhdisteiden terveys- ja ympäristövaikutuksista;

ii) elohopean ja elohopeayhdisteiden vaihtoehdoista;

iii) 17 artiklan 1 kohdassa mainituista aiheista;

iv) 19 artiklan mukaisen tutkimus-, kehittämis- ja seurantatyön tuloksista; ja

v) tämän yleissopimuksen mukaisten velvollisuuksiensa täyttämiseksi toteutetuista toimista;

b) koulutusta ja tiedottamista elohopealle ja elohopeayhdisteille altistumisen vaikutuksista ihmisten terveyteen ja ympäristöön tekemällä tarpeen mukaan yhteistyötä asiaankuuluvien hallitustenvälisten organisaatioiden ja kansalaisjärjestöjen sekä herkkien väestöryhmien kanssa.

2. Kukin osapuoli käyttää olemassa olevia mekanismeja tai harkitsee erilaisten mekanismien, kuten epäpuhtauksien päästöjä ja kulkeutumista koskevien rekisterien, kehittämistä tarpeen mukaan tietojen keräämiseksi ja jakamiseksi ihmisen toiminnan kautta vapautuvan tai loppusijoitettavan elohopean ja elohopeayhdisteiden arvioiduista vuotuisista määristä.

19 artikla

Tutkimus-, kehittämis- ja seurantatoiminta

1. Osapuolet pyrkivät tekemään yhteistyötä omien olosuhteidensa ja valmiuksiensa mukaisesti ja tätä kautta kehittämään ja parantamaan

a) elohopean ja elohopeayhdisteiden käyttöä, kulutusta ja ihmisten toiminnasta ilmaan, veteen ja maaperään vapautuvia päästöjä koskevia selvityksiä;

b) mallintamista ja maantieteellisesti edustavaa seurantaa elohopean ja elohopeayhdisteiden määrästä herkissä väestöryhmissä sekä ympäristön osissa, mukaan luettuina eliöt, kuten kalat, merinisäkkäät, merikilpikonnat ja linnut, sekä yhteistyötä asiaankuuluvien ja asianmukaisten näytteiden keräämisessä ja vaihdossa;

c) ihmisen terveyteen ja ympäristöön kohdistuvien elohopean ja elohopeayhdisteiden vaikutusten sekä yhteiskuntaan, talouteen ja kulttuuriin kohdistuvien vaikutusten arviointia etenkin herkkien väestöryhmien osalta;

d) a, b ja c alakohdan nojalla toteutetuissa toimissa sovellettuja yhdenmukaistettuja menetelmiä;

e) tietoja elohopean ja elohopeayhdisteiden elinkaaresta, kulkeutumisesta (kaukokulkeutuminen ja laskeumat mukaan luettuina), muuntumisesta ja käyttäytymisestä erilaisissa ekosysteemeissä ottamalla asianmukaisesti huomioon ihmisen toiminnasta aiheutuvien elohopeapäästöjen ja luonnollisten elohopeapäästöjen väliset erot sekä elohopean uudelleen vapautuminen aiemmista kertymistä;

f) tietoja elohopealla ja elohopeayhdisteillä sekä lisättyä elohopeaa sisältävillä tuotteilla käytävästä kaupasta; ja

g) tietoja ja tutkimusta elohopeattomien tuotteiden ja prosessien teknisestä ja taloudellisesta saatavuudesta sekä parhaasta käytettävissä olevasta tekniikasta ja ympäristön kannalta parhaista käytännöistä elohopea- ja elohopeayhdistepäästöjen vähentämiseksi ja seuraamiseksi.

2. Osapuolten olisi käytettävä 1 kohdassa määritettyjä toimia toteuttaessaan olemassa olevia seurantaverkostoja ja tutkimusohjelmia, mikäli tällaisia on olemassa.

20 artikla

Täytäntöönpanosuunnitelmat

1. Kukin osapuoli voi alustavan arvion jälkeen laatia ja toteuttaa täytäntöönpanosuunnitelman tämän yleissopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttämiseksi ottamalla huomioon omat olosuhteensa. Suunnitelma on toimitettava sihteeristölle heti, kun se on laadittu.

2. Kukin osapuoli voi tarkistaa täytäntöönpanosuunnitelmaansa ja saattaa sen ajan tasalle ottamalla huomioon omat olosuhteensa ja viittaamalla osapuolten konferenssin antamiin ohjeisiin ja muihin asiaankuuluviin ohjeisiin.

3. Toteuttaessaan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja toimia osapuolten olisi kuultava kansallisia sidosryhmiä helpottaakseen täytäntöönpanosuunnitelmiensa laatimista, toteutusta, tarkistamista ja ajan tasalle saattamista.

4. Osapuolet voivat myös sovittaa yhteen alueellisia suunnitelmia yleissopimuksen täytäntöönpanon edistämiseksi.

21 artikla

Raportointi

1. Kukin osapuoli laatii osapuolten konferenssille sihteeristön välityksellä kertomuksen toimenpiteistä, joita se on toteuttanut tämän yleissopimuksen määräysten täytäntöön panemiseksi, sekä tällaisten toimenpiteiden tehokkuudesta ja yleissopimuksen tavoitteiden täyttämisessä mahdollisesti kohtaamistaan haasteista.

2. Kukin osapuoli sisällyttää kertomukseensa tämän yleissopimuksen 3, 5, 7, 8 ja 9 artiklassa vaaditut tiedot.

3. Osapuolten konferenssi päättää ensimmäisessä kokouksessaan osapuolia sitovasta kertomusten antamisen aikataulusta ja muodosta ottaen huomioon, että on toivottavaa sovittaa yhteen kertomusten antaminen muiden asiaankuuluvien kemikaaleja ja jätteitä koskevien yleissopimusten kanssa.

22 artikla

Tehokkuuden arviointi

1. Osapuolten konferenssi arvioi tämän yleissopimuksen tehokkuutta ensimmäisen kerran viimeistään kuuden vuoden kuluttua yleissopimuksen voimaantulopäivästä ja sen jälkeen osapuolten konferenssin päätöksen mukaisin säännöllisin väliajoin.

2. Helpottaakseen arviointia osapuolten konferenssi tekee ensimmäisessä kokouksessaan aloitteen sellaisten järjestelyjen käyttöönotosta, joiden avulla se saa käyttöönsä vertailukelpoisia seurantatietoja elohopean ja elohopeayhdisteiden esiintymisestä ja kulkeutumisesta ympäristössä sekä suuntauksista, joita on havaittu eliöissä ja herkissä väestöryhmissä esiintyvissä elohopean ja elohopeayhdisteiden määrissä.

3. Arviointi suoritetaan käytettävissä olevien tieteellisten, ympäristöä koskevien, teknisten ja taloudellisten tietojen perusteella, mukaan luettuina

a) osapuolten konferenssille 2 kohdan mukaisesti annettavat kertomukset ja muut seurantatiedot;

b) 21 artiklan mukaisesti toimitetut kertomukset;

c) 15 artiklan mukaisesti annetut tiedot ja suositukset; ja

d) raportit sekä muut olennaiset tiedot tämän yleissopimuksen nojalla käyttöön otettujen taloudellista apua, teknologian siirtoa ja valmiuksien lisäämistä koskevien järjestelyjen toiminnasta.

23 artikla

Osapuolten konferenssi

1. Perustetaan osapuolten konferenssi.

2. Osapuolten konferenssin ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle Yhdistyneiden kansakuntien ympäristöohjelman pääjohtaja viimeistään vuoden kuluttua tämän yleissopimuksen voimaantulosta. Sen jälkeen osapuolten konferenssin sääntömääräiset kokoukset pidetään konferenssin päättämin säännöllisin väliajoin.

3. Osapuolten konferenssin ylimääräisiä kokouksia pidetään muina konferenssin tarpeelliseksi katsomina ajankohtina tai osapuolen kirjallisesta pyynnöstä, edellyttäen että tätä pyyntöä tukee vähintään kolmasosa osapuolista kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun sihteeristö on toimittanut pyynnön tiedoksi muille osapuolille.

4. Osapuolten konferenssi sopii omista sekä sitä avustavien toimielinten menettelysäännöistä ja rahoitussäännöistä sekä sihteeristön toimintaan sovellettavista rahoitussäännöistä ja hyväksyy ne yksimielisesti ensimmäisessä kokouksessaan.

5. Osapuolten konferenssi tarkastelee ja arvioi jatkuvasti tämän yleissopimuksen täytäntöönpanoa. Konferenssi suorittaa sille tässä yleissopimuksessa määrätyt tehtävät, ja tätä tarkoitusta varten se

a) perustaa tämän yleissopimuksen täytäntöönpanon kannalta tarpeellisiksi katsomansa avustavat toimielimet;

b) tekee tarvittaessa yhteistyötä toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen, hallitustenvälisten organisaatioiden sekä kansalaisjärjestöjen kanssa;

c) tarkastelee säännöllisesti kaikkia sille sekä sihteeristölle 21 artiklan mukaisesti annettuja tietoja;

d) tarkastelee täytäntöönpanosta ja määräysten noudattamisesta vastaavan komitean sille antamia suosituksia;

e) harkitsee ja toteuttaa lisätoimenpiteitä, jotka saattavat olla tarpeen tämän yleissopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi; ja

f) tarkastelee 4 ja 5 artiklan mukaisesti liitteitä A ja B.

6. Yhdistyneet kansakunnat, sen erityisjärjestöt ja Kansainvälinen atomienergiajärjestö sekä valtiot, jotka eivät ole tämän yleissopimuksen osapuolina, voivat olla edustettuina osapuolten konferenssin kokouksissa tarkkailijoina. Muu kansallinen, kansainvälinen tai hallitustenvälinen elin tai järjestö tai kansalaisjärjestö, jolla on asiantuntemusta yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa ja joka on ilmoittanut sihteeristölle haluavansa olla edustettuna osapuolten konferenssin kokouksessa tarkkailijana, voidaan hyväksyä sellaiseksi, ellei vähintään kolmasosa läsnä olevista osapuolista sitä vastusta. Tarkkailijoiden hyväksyntään ja osallistumiseen sovelletaan osapuolten konferenssin hyväksymiä menettelysääntöjä.

24 artikla

Sihteeristö

1. Perustetaan sihteeristö.

2. Sihteeristön tehtävänä on:

a) suorittaa osapuolten konferenssin ja sen avustavien toimielinten kokousten järjestelyt ja tarjota niille tarvittavat palvelut;

b) helpottaa pyynnöstä avun antamista osapuolille, etenkin osapuolina oleville kehitysmaille ja siirtymätalouden maille, tämän yleissopimuksen täytäntöönpanossa;

c) sovittaa toimintaa soveltuvin osin yhteen muiden asiaankuuluvien kansainvälisten elinten sihteeristöjen, etenkin muiden kemikaaleja ja jätteitä koskevien yleissopimusten sihteeristöjen, kanssa;

d) auttaa osapuolia vaihtamaan tämän yleissopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä tietoja;

e) valmistella ja toimittaa osapuolille 15 ja 21 artiklan mukaisesti saatujen tietojen ja muiden saatavilla olevien tietojen perusteella laaditut määräaikaiskertomukset;

f) tehdä osapuolten konferenssin yleisten ohjeiden mukaisesti sellaisia hallinnollisia järjestelyjä ja sopimusjärjestelyjä, jotka saattavat olla tarpeen sen tehtävien hoitamiseksi tehokkaasti; ja

g) suorittaa muut tässä yleissopimuksessa määritetyt sihteeristön tehtävät sekä muut tällaiset tehtävät osapuolten konferenssin päätösten mukaisesti.

3. Tämän yleissopimuksen sihteeristön tehtäviä hoitaa Yhdistyneiden kansakuntien ympäristöohjelman pääjohtaja, ellei osapuolten konferenssi päätä läsnä olevien ja äänestävien osapuolten kolmen neljäsosan enemmistöllä antaa sihteeristön tehtäviä yhden tai useamman muun kansainvälisen järjestön hoidettavaksi.

4. Osapuolten konferenssi voi asiaankuuluvia kansainvälisiä elimiä kuultuaan vahvistaa yhteistyötä ja toimien yhteensovittamista sihteeristön sekä muiden kemikaaleja ja jätteitä koskevien yleissopimusten sihteeristöjen välillä. Osapuolten konferenssi voi asianmukaisia kansainvälisiä elimiä kuultuaan antaa lisäohjeita tästä asiasta.

25 artikla

Riitojen ratkaiseminen

1. Osapuolet pyrkivät ratkaisemaan tämän yleissopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat riitansa neuvottelemalla tai muuta valitsemaansa rauhanomaista keinoa käyttäen.

2. Ratifioidessaan tai hyväksyessään tämän yleissopimuksen tai liittyessään siihen tai milloin tahansa sen jälkeen osapuoli, joka ei ole alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö, voi antaa tallettajalle asiakirjan, jossa se ilmoittaa tunnustavansa minkä tahansa tämän yleissopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevan riidan osalta toisen tai molemmat seuraavista riitojenratkaisukeinoista sitovaksi suhteessa saman velvoitteen hyväksyviin muihin osapuoliin:

a) välimiesmenettely liitteessä E olevassa I osassa määrätyn menettelyn mukaisesti;

b) riidan saattaminen Kansainvälisen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

3. Osapuoli, joka on alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö, voi antaa ilmoituksen, jolla on vastaava vaikutus 2 kohdan mukaisen välimiesmenettelyn osalta.

4. Edellä 2 tai 3 kohdan mukaisesti annettu ilmoitus on voimassa, kunnes sen voimassaolo päättyy siinä mainittujen ehtojen mukaisesti tai kunnes on kulunut kolme kuukautta siitä, kun ilmoituksen kumoamista koskeva kirjallinen ilmoitus on talletettu tallettajan huostaan.

5. Ilmoituksen voimassaolon päättyminen, ilmoituksen kumoamista koskeva ilmoitus tai uusi ilmoitus ei vaikuta millään tavalla välimiesoikeudessa tai Kansainvälisessä tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyyn, elleivät riidan osapuolet toisin sovi.

6. Jos riidan osapuolet eivät ole hyväksyneet samaa riitojenratkaisutapaa 2 tai 3 kohdan mukaisesti ja jos ne eivät ole pystyneet ratkaisemaan riitaansa 1 kohdassa mainituilla keinoilla kahdentoista kuukauden kuluessa siitä, kun toinen riidan osapuolista on ilmoittanut toiselle osapuolelle niiden välisen riidan olemassaolosta, riita saatetaan sovittelulautakunnan käsiteltäväksi riidan osapuolen pyynnöstä. Tässä artiklassa tarkoitettuun sovitteluun sovelletaan liitteessä E olevan II osan mukaista menettelyä.

26 artikla

Yleissopimuksen muuttaminen

1. Osapuoli voi ehdottaa muutoksia tähän yleissopimukseen.

2. Yleissopimuksen muutokset hyväksytään osapuolten konferenssissa. Sihteeristö antaa ehdotetun muutoksen tekstin tiedoksi osapuolille vähintään kuusi kuukautta ennen kokousta, jossa sitä esitetään hyväksyttäväksi. Sihteeristö välittää ehdotetun muutoksen myös yleissopimuksen allekirjoittajille sekä tiedoksi tallettajalle.

3. Osapuolet pyrkivät kaikin keinoin yksimielisyyteen tähän yleissopimukseen ehdotetusta muutoksesta. Jos kaikki keinot yksimielisyyden aikaansaamiseksi on käytetty eikä sovintoon ole päästy, muutos hyväksytään viimeisenä keinona kokouksessa läsnä olevien ja äänestävien osapuolten kolmen neljäsosan äänten enemmistöllä.

4. Tallettaja antaa hyväksytyn muutoksen tiedoksi kaikille osapuolille ratifiointia tai hyväksymistä varten.

5. Muutoksen ratifioinnista tai hyväksymisestä ilmoitetaan tallettajalle kirjallisesti. Tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti hyväksytty muutos tulee voimaan sen hyväksyneiden osapuolten osalta yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä, kun vähintään kolme neljäsosaa osapuolista, jotka olivat osapuolia muutoksen hyväksymishetkellä, on tallettanut ratifioimis- tai hyväksymiskirjansa. Sen jälkeen muutos tulee voimaan muiden osapuolten osalta yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä, kun kyseinen osapuoli tallettaa muutosta koskevan ratifioimis- tai hyväksymiskirjansa.

27 artikla

Liitteiden hyväksyminen ja muuttaminen

1. Tämän yleissopimuksen liitteet ovat sen erottamaton osa ja, jollei nimenomaisesti toisin määrätä, viittausta tähän yleissopimukseen pidetään samalla viittauksena sen liitteisiin.

2. Tämän yleissopimuksen voimaantulon jälkeen hyväksytyt uudet liitteet voivat koskea ainoastaan menettelytapakysymyksiä tai tieteellisiä, teknisiä tai hallinnollisia asioita.

3. Tämän yleissopimuksen uusia liitteitä koskeviin ehdotuksiin sekä niiden hyväksymiseen ja voimaantuloon sovelletaan seuraavaa menettelyä:

a) uusia liitteitä ehdotetaan ja ne hyväksytään 26 artiklan 1–3 kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti;

b) osapuoli, joka ei voi hyväksyä uutta liitettä, ilmoittaa asiasta tallettajalle kirjallisesti vuoden kuluessa siitä päivästä, jona tallettaja on antanut uuden liitteen hyväksymisen tiedoksi. Tallettaja ilmoittaa vastaanottamastaan ilmoituksesta viipymättä kaikille osapuolille. Osapuoli voi milloin tahansa ilmoittaa tallettajalle kirjallisesti peruuttavansa aiemman ilmoituksensa siitä, ettei hyväksy uutta liitettä, minkä jälkeen liite tulee voimaan kyseisen osapuolen osalta c alakohdan määräysten mukaisesti; ja

c) liite tulee voimaan kaikkien niiden osapuolten osalta, jotka eivät ole antaneet hyväksymättä jättämistä koskevaa ilmoitusta b alakohdan määräysten mukaisesti, vuoden kuluttua siitä päivästä, jona tallettaja on antanut uuden liitteen hyväksymisen tiedoksi.

4. Tämän yleissopimuksen liitteiden muuttamista koskeviin ehdotuksiin sekä niiden hyväksymiseen ja voimaantuloon sovelletaan samoja menettelyjä kuin yleissopimuksen uusia liitteitä koskeviin ehdotuksiin sekä niiden hyväksymiseen ja voimaantuloon, kuitenkin siten, että liitteen muutos ei tule voimaan sellaisen osapuolen osalta, joka on antanut 30 artiklan 5 kohdan mukaisen liitteiden muuttamista koskevan selvityksen, jolloin muutos tulee tällaisen osapuolen osalta voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona se on tallettanut tällaista muutosta koskevan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa tallettajan huostaan.

5. Jos uusi liite tai liitteen muutos liittyy tämän yleissopimuksen muutokseen, uusi liite tai sen muutos tulee voimaan vasta, kun yleissopimuksen muutos tulee voimaan.

28 artikla

Äänioikeus

1. Kullakin tämän yleissopimuksen osapuolella on yksi ääni, jollei 2 kohdassa toisin määrätä.

2. Alueellisella taloudellisen yhdentymisen järjestöllä on sen omaan toimivaltaan kuuluvissa asioissa oikeus käyttää äänimäärää, joka vastaa sen tämän yleissopimuksen osapuolina olevien jäsenvaltioiden lukumäärää. Tällainen järjestö ei käytä äänioikeuttaan, jos jokin sen jäsenvaltioista käyttää omaa äänioikeuttaan, ja päinvastoin.

29 artikla

Allekirjoittaminen

Tämä yleissopimus on avoinna allekirjoittamista varten kaikille valtioille ja alueellisille taloudellisen yhdentymisen järjestöille Kumamotossa Japanissa 10 ja 11 päivänä lokakuuta 2013 ja sen jälkeen Yhdistyneiden kansakuntien päämajassa New Yorkissa 9 päivään lokakuuta 2014 saakka.

30 artikla

Ratifioiminen, hyväksyminen tai liittyminen

1. Valtioiden ja alueellisten taloudellisen yhdentymisen järjestöjen on ratifioitava tai hyväksyttävä tämä yleissopimus. Se on avoinna liittymistä varten valtioille ja alueellisille taloudellisen yhdentymisen järjestöille siitä päivästä lukien, joka seuraa allekirjoittamiselle varatun ajanjakson päättymispäivää. Ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjat talletetaan tallettajan huostaan.

2. Alueellista taloudellisen yhdentymisen järjestöä, joka tulee yleissopimuksen osapuoleksi ilman, että mikään sen jäsenvaltioista on tämän yleissopimuksen osapuoli, sitovat kaikki tämän yleissopimuksen mukaiset velvoitteet. Sellaisen järjestön kohdalla, jonka jäsenvaltioista yksi tai useampi on tämän yleissopimuksen osapuoli, järjestö ja sen jäsenvaltiot päättävät keskinäisestä vastuunjaostaan tämän yleissopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttämisessä. Tällöin järjestö ja sen jäsenvaltiot eivät saa käyttää yleissopimuksen mukaisia oikeuksiaan samanaikaisesti.

3. Alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön on ilmoitettava ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjassaan toimivaltansa laajuus tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa. Tällainen järjestö antaa myös kaikista toimivaltansa laajuudessa tapahtuvista olennaisista muutoksista tiedon tallettajalle, joka toimittaa tiedon edelleen osapuolille.

4. Jokaista valtiota tai alueellista taloudellisen yhdentymisen järjestöä rohkaistaan antamaan sihteeristölle yleissopimuksen ratifioinnin tai hyväksymisen taikka siihen liittymisen yhteydessä tiedot yleissopimuksen täytäntöön panemiseksi toteutettavista toimenpiteistä.

5. Osapuoli voi ilmoittaa ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjassaan, että sen osalta liitteen muutos tulee voimaan vasta, kun se on tallettanut sitä koskevan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa.

31 artikla

Voimaantulo

1. Tämä yleissopimus tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona viideskymmenes ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirja on talletettu.

2. Jokaisen sellaisen valtion tai alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön osalta, joka ratifioi tai hyväksyy tämän yleissopimuksen tai liittyy siihen sen jälkeen, kun viideskymmenes ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirja on talletettu, yleissopimus tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona tällainen valtio tai alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö tallettaa ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa.

3. Edellä olevaa 1 ja 2 kohtaa sovellettaessa alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön tallettamaa asiakirjaa ei lasketa mukaan kyseisen järjestön jäsenvaltioiden tallettamien asiakirjojen lisäksi.

32 artikla

Varaumat

Tähän yleissopimukseen ei voi tehdä varaumia.

33 artikla

Irtisanominen

1. Osapuoli voi irtisanoa tämän yleissopimuksen milloin tahansa sen jälkeen, kun on kulunut kolme vuotta siitä päivästä, jona yleissopimus on tullut kyseisen osapuolen osalta voimaan, ilmoittamalla siitä kirjallisesti tallettajalle.

2. Irtisanominen tulee voimaan vuoden kuluttua siitä päivästä, jona tallettaja vastaanottaa irtisanomista koskevan ilmoituksen, tai ilmoituksessa mainittuna myöhempänä päivänä.

34 artikla

Tallettaja

Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri on tämän yleissopimuksen tallettaja.

35 artikla

Todistusvoimaiset tekstit

Tämän yleissopimuksen alkuperäiskappale, jonka arabian-, englannin-, espanjan-, kiinan-, ranskan- ja venäjänkieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset, talletetaan tallettajan huostaan.

TÄMÄN VAKUUDEKSI allekirjoittaneet, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

Tehty Kumamotossa Japanissa kymmenentenä päivänä lokakuuta vuonna kaksituhattakolmetoista.

LIITE A

LISÄTTYÄ ELOHOPEAA SISÄLTÄVÄT TUOTTEET

Tätä liitettä ei sovelleta seuraaviin tuotteisiin:

a) pelastuspalvelun ja sotilaskäytön kannalta olennaiset tuotteet;

b) vertailunormaaleina tutkimuksissa ja laitteiden kalibroinnissa käytetyt tuotteet;

c) kytkimet ja releet, elektronisissa näyttölaitteissa käytetyt kylmäkatodiloisteputket (CCFL) ja ulkoelektrodiloisteputket (EEFL) sekä mittalaitteet, milloin toteutuskelpoista elohopeatonta korvaavaa vaihtoehtoa ei ole saatavilla;

d) perinne- tai uskontosidonnaisissa käytännöissä käytetyt tuotteet; ja

e) tiomersaalia säilöntäaineena sisältävät rokotteet.

I osa: 4 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvat tuotteet

Lisättyä elohopeaa sisältävät tuotteet	Päivämäärä, jonka jälkeen tuotteen valmistus, tuonti ja vienti ei ole sallittua (käytöstä luopumisen määräaika)
Paristot, lukuun ottamatta alle 2 prosenttia elohopeaa sisältäviä sinkki-hopeaoksidi-nappiparistoja ja alle 2 prosenttia elohopeaa sisältäviä sinkki-ilma-nappiparistoja	2020
Kytkimet ja releet, lukuun ottamatta erittäin tarkkoja kapasitanssin ja häviön mittaamissiltauksia ja tarkkailu- ja valvontalaitteiden suurtaajuuksisten radiotaajuuksien kytkimiä ja releitä, joissa elohopean enimmäispitoisuus on 20 mg/siltaus, kytkin tai rele	2020
Yleiskäyttöön tarkoitetut pienloistelamput, joiden teho on enintään 30 wattia ja jotka sisältävät elohopeaa yli 5 mg/purkausputki	2020
Yleiskäyttöön tarkoitetut lineaariset loistelamput a) kolmihuippuloisteainelamput, joiden teho on alle 60 wattia ja elohopeapitoisuus yli 5 mg/lamppu; b) halofosfaattilamput, joiden teho on enintään 40 wattia ja elohopeapitoisuus yli 10 mg/lamppu	2020
Yleiskäyttöön tarkoitetut suurpaine-elohopealamput	2020
Elektronisten näyttölaitteiden kylmäkatodiloisteputkiin (CCFL) ja ulkoelektrodiloisteputkiin (EEFL) sisältyvä elohopea: a) lyhyt (enintään 500 mm), jonka elohopeapitoisuus yli 3,5 mg/lamppu b) keskipitkä (yli 500 mm mutta enintään 1 500 mm), jonka elohopeapitoisuus yli 5 mg/lamppu c) pitkä (yli 1 500 mm), jonka elohopeapitoisuus yli 13 mg/lamppu	2020
Kosmetiikka (jonka elohopeapitoisuus yli 1 ppm), mukaan luettuina ihoa vaalentavat saippuat ja voiteet, mutta lukuun ottamatta silmän alueen kosmetiikkaa, joissa elohopeaa käytetään säilöntäaineena ja joille ei ole saatavilla toimivaa ja turvallista korvaavaa säilöntäainetta ([1])	2020

Lisättyä elohopeaa sisältävät tuotteet	Päivämäärä, jonka jälkeen tuotteen valmistus, tuonti ja vienti ei ole sallittua (käytöstä luopumisen määräaika)
Torjunta-aineet, biosidit ja antiseptiset aineet	2020
Seuraavat mekaaniset mittalaitteet, lukuun ottamatta suuriin laitteisiin asennettuja mekaanisia mittalaitteita tai erittäin tarkassa mittauksessa käytettäviä laitteita, joille ei ole olemassa sopivaa elohopeatonta vaihtoehtoa: a) ilmapuntarit; b) kosteusmittarit; c) painemittarit; d) lämpömittarit; e) verenpainemittarit.	2020

([1]) Tarkoitus on jättää soveltamisalan ulkopuolelle elohopeajäämiä epäpuhtauksina sisältävä kosmetiikka, saippuat ja voiteet.

II osa: 4 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan kuuluvat tuotteet

Lisättyä elohopeaa sisältävät tuotteet	Määräykset
Hammasamalgaami	Osapuolen toimenpiteissä hammasamalgaamin käytöstä luopumiseksi on otettava huomioon osapuolen sisäiset olosuhteet sekä asiaankuuluvat kansainväliset ohjeet, ja niihin on sisällyttävä vähintään kaksi toimenpidettä seuraavista: i) kansallisten tavoitteiden asettaminen hammaskarieksen ehkäisemiseksi ja terveyden edistämiseksi, millä pyritään minimoimaan hampaiden paikkaamisen tarve; ii) kansallisten tavoitteiden asettaminen hammasamalgaamin käytön minimoimiseksi; iii) kustannustehokkaiden ja kliinisesti tehokkaiden elohopeattomien vaihtoehtojen käytön edistäminen hampaiden paikkaamisessa; iv) hampaiden paikkaamisessa käytettävien laadukkaiden elohopeattomien materiaalien tutkimuksen ja kehittämisen edistäminen; v) ammatillisten järjestöjen sekä hammaslääketieteen ja hammashoidon oppilaitosten kannustaminen kouluttamaan hammashoitoalan ammattilaisia ja opiskelijoita käyttämään elohopeattomia vaihtoehtoja hampaiden paikkaamisessa ja edistämään parhaita hoitokäytäntöjä; vi) sellaisten vakuutussopimusten ja -ohjelmien ehkäiseminen, joissa suositaan hammasamalgaamin käyttöä elohopeattoman hampaiden paikkaamisen sijasta; vii) sellaisten vakuutussopimusten ja -ohjelmien tukeminen, joissa suositaan hammasamalgaamin korvaavien laadukkaiden vaihtoehtojen käyttöä hampaiden paikkaamisessa; viii) hammasamalgaamin käytön rajoittaminen sen kapseloituun muotoon; ix) ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen edistäminen hammashoitolaitoksista veteen ja maaperään vapautuvien elohopea- ja elohopeayhdistepäästöjen vähentämiseksi.

LIITE B

ELOHOPEAA TAI ELOHOPEAYHDISTEITÄ SISÄLTÄVÄT VALMISTUSPROSESSIT

I osa: 5 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan kuuluvat prosessit

Elohopeaa tai elohopeayhdisteitä sisältävät valmistusprosessit	Käytöstä luopumisen määräaika
Kloorialkalien tuotanto	2025
Asetaldehydin tuotanto, jossa elohopeaa tai elohopeayhdisteitä käytetään katalyyttinä	2018

II osa: 5 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan kuuluvat prosessit

Elohopeaa sisältävät prosessit	Määräykset
Vinyylikloridimonomeerin tuotanto	Osapuolten toteuttamiin toimenpiteisiin on sisällyttävä muun muassa seuraavaa, niihin kuitenkaan rajoittumatta: i) elohopean käytön vähentäminen yksikkökohtaisen tuotannon mukaan laskettuna 50 prosenttia vuoteen 2020 mennessä vuoden 2010 käyttöön verrattuna; ii) toimenpiteiden edistäminen uuden elohopean tuotannosta peräisin olevan elohopean käytön vähentämiseksi; iii) toimenpiteiden toteuttaminen ympäristöön vapautuvien elohopeapäästöjen vähentämiseksi; iv) elohopeattomien katalyyttien ja prosessien tutkimuksen ja kehittämisen tukeminen; v) elohopean käytön kieltäminen viiden vuoden kuluttua siitä, kun osapuolten konferenssi on todennut, että nykyisiin prosesseihin perustuvat elohopeattomat katalyytit ovat tulleet teknisesti ja taloudellisesti käyttökelpoisiksi; vi) osapuolten konferenssille raportoiminen 21 artiklan mukaisesti pyrkimyksistä kehittää ja/tai määrittää vaihtoehtoja ja luopua elohopean käytöstä.
Natrium- tai kaliummetylaatti tai -etylaatti	Osapuolten toteuttamiin toimenpiteisiin on sisällyttävä muun muassa seuraavaa, niihin kuitenkaan rajoittumatta: i) toimenpiteet elohopean käytön vähentämiseksi siten, että sen käytöstä pyritään luopumaan mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 10 vuoden kuluessa yleissopimuksen voimaantulosta; ii) päästöjen vähentäminen vuoteen 2020 mennessä yksikkökohtaisen tuotannon mukaan laskettuna 50 prosenttia vuoden 2010 tasosta; iii) uuden tuotetun elohopean käytön kieltäminen; iv) elohopeattomien prosessien tutkimuksen ja kehittämisen tukeminen; v) elohopean käytön kieltäminen viiden vuoden kuluttua siitä, kun osapuolten konferenssi on todennut, että elohopeattomat prosessit ovat tulleet teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisiksi; vi) osapuolten konferenssille raportoiminen 21 artiklan mukaisesti pyrkimyksistä kehittää ja/tai määrittää vaihtoehtoja ja luopua elohopean käytöstä.
Polyuretaanin tuotanto käyttämällä elohopeaa sisältäviä katalyyttejä	Osapuolten toteuttamiin toimenpiteisiin on sisällyttävä muun muassa seuraavaa, niihin kuitenkaan rajoittumatta: i) toimenpiteiden toteuttaminen elohopean käytön vähentämiseksi siten, että sen käytöstä pyritään luopumaan mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 10 vuoden kuluessa yleissopimuksen voimaantulosta; ii) toimenpiteiden toteuttaminen uuden tuotetun elohopean käytön vähentämiseksi;

Elohopeaa sisältävät prosessit	Määräykset
	iii) toimenpiteiden toteuttaminen ympäristöön vapautuvien elohopeapäästöjen vähentämiseksi; iv) kannustaminen elohopeattomien katalyyttien ja prosessien tutkimukseen ja kehittämiseen; v) osapuolten konferenssille raportoiminen 21 artiklan mukaisesti pyrkimyksistä kehittää ja/tai määrittää vaihtoehtoja ja luopua elohopean käytöstä. Yleissopimuksen 5 artiklan 6 kohtaa ei sovelleta tähän valmistusprosessiin.

LIITE C

PIENIMUOTOINEN KULLANKAIVU

Kansalliset toimintasuunnitelmat

1. Kukin osapuoli, johon sovelletaan 7 artiklan 3 kohdan määräyksiä, sisällyttää kansalliseen toimintasuunnitelmaansa

   a) kansalliset tavoitteet ja vähennystavoitteet;

   b) toimet, joilla luovutaan

      i) malmin amalgamoinnista;

      ii) amalgaamin tai prosessoidun amalgaamin avopoltosta;

      iii) amalgaamin poltosta asuinalueilla; ja

      iv) syanidiuutosta sedimentistä, malmista tai mineraalijätteestä, johon on lisätty elohopeaa, poistamatta elohopeaa ensin;

   c) toimenpiteet pienimuotoisen kullankaivun virallistamisen tai sääntelyn edistämiseksi;

   d) lähtötasoarviot elohopean käyttömääristä sekä sen alueella harjoitetun pienimuotoisen kullankaivun käytännöistä;

   e) strategiat, joilla edistetään pienimuotoisessa kullankaivussa ja kullan käsittelyssä vapautuvien elohopeapäästöjen sekä niille altistumisen vähentämistä, elohopeattomat menetelmät mukaan luettuina;

   f) strategiat, joilla hallitaan kauppaa ja estetään sekä ulkomaisista että kotimaisista lähteistä peräisin olevan elohopean ja elohopeayhdisteiden muuntaminen pienimuotoisessa kullankaivussa ja kullan käsittelyssä käytettävään muotoon;

   g) strategiat, joilla saadaan sidosryhmät osallistumaan kansallisten toimintasuunnitelmien toteutukseen ja jatkuvaan kehittämiseen;

   h) kansanterveysstrategia, joka liittyy pienimuotoista kullankaivua harjoittavien kullankaivajien ja heidän yhteisöjensä altistumiseen elohopealle. Tällaiseen strategiaan tulisi sisältyä muun muassa terveyttä koskevien tietojen keruu, terveydenhuollon työntekijöiden koulutus ja terveydenhuoltolaitosten kautta tapahtuva tiedotus;

   i) strategiat, joilla ehkäistään herkkien väestöryhmien, etenkin lasten ja hedelmällisessä iässä olevien naisten, erityisesti raskaana olevien naisten, altistumista pienimuotoisessa kullankaivussa käytetylle elohopealle;

   j) strategiat tiedon antamiseksi pienimuotoista kullankaivua harjoittaville kullankaivajille ja asianosaisille yhteisöille; ja

   k) kansallisen toimintasuunnitelman täytäntöönpanoaikataulun.

2. Kukin osapuoli voi sisällyttää kansalliseen toimintasuunnitelmaansa ylimääräisiä strategioita tavoitteidensa saavuttamiseksi, mukaan luettuina elohopeatonta pienimuotoista kullankaivua koskevien vaatimusten käyttö tai käyttöönotto ja markkinaperusteiset mekanismit tai markkinointivälineet.

LIITE D

LUETTELO ILMAAN VAPAUTUVIEN ELOHOPEA- TAI ELOHOPEAYHDISTEPÄÄSTÖJEN PISTEKUORMITUSLÄHTEISTÄ

Pistekuormituslähteen luokka:

Hiilivoimalat;

Hiilikattilat;

Muiden metallien kuin rautametallien tuotannossa käytetyt sulatus- ja pasutusprosessit ([1]);

Jätteenpolttolaitokset;

Klinkkerin (sementti) tuotantolaitokset.

([1]) Tässä liitteessä 'muilla metalleilla kuin rautametalleilla' tarkoitetaan lyijyä, sinkkiä, kuparia ja teollisuuskultaa.

LIITE E

VÄLIMIES- JA SOVITTELUMENETTELYT

I osa: Välimiesmenettely

Tämän yleissopimuksen 25 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu välimiesmenettely on seuraavanlainen:

1 artikla

1. Osapuoli voi käynnistää välimiesmenettelyn tämän yleissopimuksen 25 artiklan mukaisesti riidan toiselle osapuolelle tai toisille osapuolille osoitetulla kirjallisella ilmoituksella. Ilmoituksen mukana on toimitettava selvitys vaatimuksista sekä mahdolliset tueksi esitettävät asiakirjat. Ilmoituksessa on mainittava välimiesmenettelyn aihe ja erityisesti ne tämän yleissopimuksen artiklat, joiden tulkinnasta tai soveltamisesta on kyse.

2. Kantajana oleva osapuoli ilmoittaa sihteeristölle saattavansa riidan välimiesmenettelyyn tämän yleissopimuksen 25 artiklan mukaisesti. Ilmoitukseen on liitettävä kantajana olevan osapuolen edellä 1 kohdassa tarkoitettu kirjallinen ilmoitus, selvitys vaatimuksista ja tueksi esitettävät asiakirjat. Sihteeristö toimittaa näin vastaanotetut tiedot kaikille osapuolille.

2 artikla

1. Jos riita saatetaan välimiesmenettelyyn edellä olevan 1 artiklan mukaisesti, perustetaan välimiesoikeus. Siinä on kolme jäsentä.

2. Kumpikin riidan osapuoli nimittää yhden välimiehen, ja näin nimitetyt kaksi välimiestä nimittävät yhteisymmärryksessä kolmannen välimiehen, joka toimii oikeuden puheenjohtajana. Jos riidassa on enemmän kuin kaksi osapuolta, samaa etua ajavat osapuolet nimittävät yhdessä yhden välimiehen. Oikeuden puheenjohtaja ei saa olla riidan osapuolena olevan valtion kansalainen, hänen vakituinen asuinpaikkansa ei saa olla yhdenkään tällaisen osapuolen alueella, hän ei saa olla yhdenkään tällaisen osapuolen palveluksessa eikä hän ole saanut käsitellä asiaa muussa asemassa.

3. Vapautunut välimiehen paikka täytetään noudattamalla samaa menettelytapaa kuin alkuperäisessä nimittämisessä.

3 artikla

1. Jos yksi riidan osapuolista ei nimitä välimiestä kahden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona vastaajana oleva osapuoli saa ilmoituksen välimiesmenettelystä, toinen osapuoli voi ilmoittaa asiasta Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille, joka tekee nimityksen seuraavien kahden kuukauden aikana.

2. Jos välimiesoikeuden puheenjohtajaa ei ole nimitetty kahden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona toinen välimies nimitettiin, Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri nimittää osapuolen pyynnöstä puheenjohtajan seuraavien kahden kuukauden kuluessa.

4 artikla

Välimiesoikeus tekee päätöksensä tämän yleissopimuksen määräysten ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti.

5 artikla

Välimiesoikeus päättää omista menettelysäännöistään, elleivät riidan osapuolet muuta sovi.

6 artikla

Välimiesoikeus voi riidan osapuolen pyynnöstä suosittaa välttämättömiä väliaikaisia turvaamistoimia.

7 artikla

Riidan osapuolet helpottavat välimiesoikeuden työtä ja käyttävät erityisesti kaikkia käytettävissään olevia keinoja, jotta välimiesoikeus

a) saa käyttöönsä kaikki asiaankuuluvat asiakirjat, tiedot ja apuvälineet; ja

b) pystyy tarvittaessa kutsumaan todistajia tai asiantuntijoita kuultaviksi.

8 artikla

Riidan osapuolet ja välimiehet ovat velvollisia pitämään salassa kaikki sellaiset tiedot ja asiakirjat, jotka he saavat tietoonsa luottamuksellisesti välimiesmenettelyn aikana.

9 artikla

Riidan osapuolet jakavat välimiesmenettelystä aiheutuvat kustannukset tasan, ellei välimiesoikeus muuta päätä asian erityisten olosuhteiden vuoksi. Välimiesoikeus pitää kirjaa kaikista kuluistaan ja esittää niistä riidan osapuolille lopullisen selvityksen.

10 artikla

Osapuoli, jolla on sellainen riidan kohteeseen liittyvä oikeudellinen etu, johon välimiesoikeuden päätös voi vaikuttaa, voi välimiesoikeuden suostumuksella olla väliintulijana välimiesmenettelyssä.

11 artikla

Välimiesoikeus voi kuulla riidan kohteesta välittömästi syntyviä vastavaateita ja ratkaista ne.

12 artikla

Välimiesoikeuden päätökset tehdään sekä menettelytavan että asiasisällön osalta jäsenten äänten enemmistöllä.

13 artikla

1. Jos riidan osapuoli ei saavu välimiesoikeuteen tai ei aja asiaansa, toinen osapuoli voi pyytää välimiesoikeutta jatkamaan menettelyä ja antamaan päätöksensä. Osapuolen poissaolo tai asiansa ajamatta jättäminen ei ole este välimiesmenettelylle.

2. Ennen lopullisen päätöksen antamista välimiesoikeuden on varmistettava, että vaade on sisällöllisesti ja oikeudellisesti perusteltu.

14 artikla

Välimiesoikeus antaa lopullisen päätöksensä viiden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona sen kaikki jäsenet on valittu, jollei se katso tarpeelliseksi jatkaa määräaikaa enintään viidellä kuukaudella.

15 artikla

Välimiesoikeuden lopullinen päätös koskee ainoastaan riidan kohdetta, ja siihen liitetään perustelut. Se sisältää osallistuneiden jäsenten nimet ja lopullisen päätöksen antopäivän. Välimiesoikeuden jäsen voi liittää lopulliseen päätökseen eriävän mielipiteensä.

16 artikla

Lopullinen päätös sitoo riidan osapuolia. Lopullisessa päätöksessä annettu yleissopimuksen tulkinta sitoo myös osapuolta, joka on ollut edellä olevan 10 artiklan nojalla väliintulijana, siltä osin kuin se liittyy asiaan, jonka osalta osapuoli oli väliintulijana. Lopullisesta päätöksestä ei voi valittaa, elleivät riidan osapuolet ole etukäteen sopineet valitusmenettelystä.

17 artikla

Asianosainen osapuoli voi saattaa lopullisen päätöksen tulkintaa tai täytäntöönpanotapaa koskevan erimielisyyden, joka voi syntyä niiden osapuolten välille, joita 16 artiklan mukainen lopullinen päätös sitoo, lopullisen päätöksen antaneen välimiesoikeuden ratkaistavaksi.

II osa: Sovittelumenettely

Tämän yleissopimuksen 25 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu sovittelumenettely on seuraavanlainen:

1 artikla

Riidan osapuolen kirjallinen pyyntö sovittelulautakunnan perustamisesta tämän yleissopimuksen 25 artiklan 6 kohdan mukaisesti osoitetaan sihteeristölle ja jäljennös siitä riidan toiselle osapuolelle tai toisille osapuolille. Sihteeristö antaa pyynnön välittömästi tiedoksi kaikille osapuolille.

2 artikla

1. Elleivät riidan osapuolet toisin sovi, sovittelulautakunnassa on kolme jäsentä, joista kumpikin osapuoli nimittää yhden jäsenen, ja nämä kaksi jäsentä valitsevat yhteisesti puheenjohtajan.

2. Jos riidassa on enemmän kuin kaksi osapuolta, samaa etua ajavat riidan osapuolet sopivat oman lautakunnan jäsenensä nimittämisestä yhteisesti.

3 artikla

Jos riidan osapuolet eivät ole nimittäneet jäsentään kahden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona sihteeristö vastaanottaa edellä 1 artiklassa tarkoitetun kirjallisen pyynnön, Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri tekee osapuolen pyynnöstä nimityksen seuraavien kahden kuukauden kuluessa.

4 artikla

Jos sovittelulautakunnan puheenjohtajaa ei ole valittu kahden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona sovittelulautakunnan toinen jäsen nimitetään, Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri nimittää riidan osapuolen pyynnöstä puheenjohtajan seuraavien kahden kuukauden kuluessa.

5 artikla

Sovittelulautakunta avustaa riidan osapuolia riippumattomalla ja puolueettomalla tavalla näiden pyrkimyksessä päästä sovintoratkaisuun.

6 artikla

1. Sovittelulautakunta voi ohjata sovittelumenettelyä, siten kuin se katsoo asianmukaiseksi, ottamalla täysimittaisesti huomioon tapauksen olosuhteet ja riidan osapuolten mahdollisesti ilmaisemat kannat sekä mahdolliset nopeaa ratkaisua koskevat pyynnöt. Se voi tarvittaessa antaa omat menettelysääntönsä, elleivät osapuolet muuta sovi.

2. Sovittelulautakunta voi milloin tahansa menettelyn aikana antaa ehdotuksia tai suosituksia riidan ratkaisemiseksi.

7 artikla

Riidan osapuolet tekevät yhteistyötä sovittelulautakunnan kanssa. Ne pyrkivät erityisesti noudattamaan lautakunnan pyyntöjä, jotka koskevat kirjallisen aineiston toimittamista, näytön esittämistä ja kokouksiin osallistumista. Osapuolet ja sovittelulautakunnan jäsenet ovat velvollisia pitämään salassa kaikki sellaiset tiedot ja asiakirjat, jotka he saavat tietoonsa luottamuksellisesti lautakunnan menettelyjen aikana.

8 artikla

Sovittelulautakunta tekee päätöksensä jäsentensä äänten enemmistöllä.

9 artikla

Ellei riitaa ole ratkaistu, sovittelulautakunta antaa kahdentoista kuukauden kuluessa siitä, kun sen viimeinen jäsen on valittu, kertomuksen, johon sisältyy suosituksia riidan ratkaisemisesta ja jonka riidan osapuolet ottavat vilpittömässä mielessä huomioon.

10 artikla

Sovittelulautakunta ratkaisee mahdolliset erimielisyydet, jotka koskevat sen toimivaltaa käsitellä sen käsiteltäväksi saatettua asiaa.

11 artikla

Riidan osapuolet jakavat sovittelulautakunnasta aiheutuvat kustannukset tasan, elleivät ne muuta sovi. Lautakunta pitää kirjaa kaikista kuluistaan ja esittää niistä osapuolille lopullisen selvityksen.

LIITE

EUROOPAN UNIONIN TOIMIVALTAA KOSKEVA ILMOITUS ELOHOPEAA KOSKEVAN MINAMATAN YLEISSOPIMUKSEN 30 ARTIKLAN 3 KOHDAN MUKAISESTI

Seuraavat valtiot ovat tällä hetkellä Euroopan unionin jäseniä: Belgian kuningaskunta, Bulgarian tasavalta, Tšekin tasavalta, Tanskan kuningaskunta, Saksan liittotasavalta, Viron tasavalta, Irlanti, Helleenien tasavalta, Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta, Kroatian tasavalta, Italian tasavalta, Kyproksen tasavalta, Latvian tasavalta, Liettuan tasavalta, Luxemburgin suurherttuakunta, Unkari, Maltan tasavalta, Alankomaiden kuningaskunta, Itävallan tasavalta, Puolan tasavalta, Portugalin tasavalta, Romania, Slovenian tasavalta, Slovakian tasavalta, Suomen tasavalta, Ruotsin kuningaskunta ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta.

Minamatan yleissopimuksen 30 artiklan 3 kohdassa määrätään seuraavaa: *"3. Alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön on ilmoitettava ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjassaan toimivaltansa laajuus tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa. Tällainen järjestö antaa myös kaikista toimivaltansa laajuudessa tapahtuvista olennaisista muutoksista tiedon tallettajalle, joka toimittaa tiedon edelleen osapuolille."*

Euroopan unioni ilmoittaa, että sillä on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan mukaan toimivalta tehdä kansainvälisiä sopimuksia ja täyttää niistä aiheutuvat velvoitteet, jotka myötävaikuttavat seuraavien tavoitteiden saavuttamiseen:

— ympäristön laadun säilyttäminen, suojelu ja parantaminen;

— ihmisten terveyden suojelu;

— luonnonvarojen harkittu ja järkevä käyttö;

— sellaisten toimenpiteiden edistäminen kansainvälisellä tasolla, joilla puututaan alueellisiin tai maailmanlaajuisiin ympäristöongelmiin, muun muassa ilmastonmuutokseen.

Seuraavasta unionin säädösten luettelosta käy ilmi, missä määrin unioni on käyttänyt Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti sisäistä toimivaltaansa Minamatan yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa. Unionilla on toimivalta niiden elohopeaa koskevan Minamatan yleissopimuksen velvollisuuksien täyttämiseksi, joiden osalta erityisesti jäljempänä lueteltujen unionin säädösten säännöksissä vahvistetaan yhteiset säännöt ja sikäli kuin Minamatan yleissopimuksen määräykset tai sen täytäntöönpanemiseksi annetut säädökset vaikuttavat yhteisten sääntöjen soveltamisalaan tai muuttavat sitä.

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/852 ([1]), annettu 17 päivänä toukokuuta 2017, elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta,

— Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/65/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 88),

— Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/66/EY, annettu 6 päivänä syyskuuta 2006, paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista ja direktiivin 91/157/ETY kumoamisesta (EUVL L 266, 26.9.2006, s. 1),

— Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/53/EY, annettu 18 päivänä syyskuuta 2000, romuajoneuvoista (EYVL L 269, 21.10.2000, s. 34),

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1223/2009, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, kosmeettisista valmisteista (EUVL L 342, 22.12.2009, s. 59),

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta (EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1),

([1]) EUVL L 137, 24.5.2017, s. 1.

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 528/2012, annettu 22 päivänä toukokuuta 2012, biosidivalmisteiden asettamisesta saataville markkinoilla ja niiden käytöstä (EUVL L 167, 27.6.2012, s. 1),

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1107/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta (EUVL L 309, 24.11.2009, s. 1),

— Neuvoston direktiivi 93/42/ETY, annettu 14 päivänä kesäkuuta 1993, lääkinnällisistä laitteista (EYVL L 169, 12.7.1993, s. 1),

— Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 17),

— Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/18/EU, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta sekä neuvoston direktiivin 96/82/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta (EUVL L 197, 24.7.2012, s. 1),

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 166/2006, annettu 18 päivänä tammikuuta 2006, epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskevan eurooppalaisen rekisterin perustamisesta ja neuvoston direktiivien 91/689/ETY ja 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 33, 4.2.2006, s. 1),

— Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/107/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 2004, ilmassa olevasta arseenista, kadmiumista, elohopeasta, nikkelistä ja polysyklisistä aromaattisista hiilivedyistä (EUVL L 23, 26.1.2005, s. 3),

— Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1),

— Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta (EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3),

— Neuvoston direktiivi 1999/31/EY, annettu 26 päivänä huhtikuuta 1999, kaatopaikoista (EYVL L 182, 16.7.1999, s. 1),

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1013/2006, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2006, jätteiden siirrosta (EUVL L 190, 12.7.2006, s. 1).

Sen toimivallan käyttäminen, jonka Euroopan unionin jäsenvaltiot ovat siirtäneet Euroopan unionille perussopimusten nojalla, on luonteeltaan jatkuvasti kehittyvää. Tästä syystä unioni varaa oikeuden muuttaa tätä ilmoitusta.